

БҮРЯТ УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 296 (9743)

1961 оной декабриин 16, суббото

Сэн 2 мүнгэн

1962 ОН ЭРИД ХУБИЛАЛТЫН ЖЭЛ БОЛОГ ЛЭ!

Бурядай АССР-эй кукурузашадай 1962 оной

социалис уялганууд

Бидэнэр, республикын кукурузашад, хүдөө аж-ахуйн мэргэжлэд, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилгэд зүблөөндэ хабаадалсажа байхдаа, энэ элэй февраль нарада абайан социалис уялгануудыг дүүргэлтэн дүнгүүдэ согсолжо, саашаа дүүргэлтэ адуу малда тэжээл элбэгээр бэлдэх арга замууд тухайгаа хөөрөлдөбэди.

Энэ зүблөөн гайхамшагта үдэрнүүдтэ болобо. КПСС-эй XXII съезд хүдэлмэрэ дүүргэж, шэнэ программа баталан абаа. Совет хүн бүхэн съездын шиндхэбэрилгүүдээр зоригжон, коммунизм байгуулхын түлөө шударгы шангаар тэмсэжэ байнхай. Мүнөө, съездын хүдэлмэрэ үдэрнүүдтэ ажал-адай коллектив бүхэн, совет хүн бүхэн орон дотор коммунизм байгуулах талар өөхэдүнгөө хуулиа ээлжжэ, хайшан гэжэ партиягаа Программы амжалттайгаар бэлдүүлхэ, өөхд өөхэдүнгөө элбэгүүдэ оруулах тухайгаа тодорхой зорилгонуудыг хараалжа байнхай.

Хүдөө ажыхе, илангаяа мал ажалы саашаа хүжөөхө, мяха, нү, нооно болон бусад продуктуудыг элбэгээр абада болохо тушаа КПСС-эй XXII съезд хүдөө ажыхын хүдэлмэрлэгшэдэй арга тун шухала зорилгонуудыг табиһан байна. Хүдөө ажыхын урда табигданан бодот зорилгонуудыг бэлдүүлхэ хэрэгтэ колхоз, совхозуудта табиһангай газарай хувиарилгыг шэнэлхэ, бага ургаса үгдэг хүдөө ажыхын ургамалуудыг ургас эхээр үгдэг ургамалуудад, нэн түрүүн кукуруза болон бовоно ургамалуудад нэлгэхэ хүдэлмэри ехэ нуури ээлжжэ гэжэ КПСС-эй XXII съездын резолюци соо заагдана. Тинхэдэ Коммунист-икс партиянь съезд дээрэ абтаһан Программа соо гэжэ байгаа адуула малы тэжээлээр хангаха зорилго илангаяа кукуруза, сахарай свёкло, тэжээл бобын элбэгээр таригданан ашаар бэлдүүлгэдхэ гэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Тинхэдхэ колхоз, совхозуудай кукурузашадай эрилгонь юуб гэхэд, хүдөө ажыхыгаа саашадан гргөөр хүжөөхын тула түбхын түрүүн кукуруза эрх тарихаа үргүүлгэд болохо шухала. Энэнь илөө үедэ тэжээлэй гол ургамал болоно бишу. «Кукуруза гэжэ Советскэ Союзай бүхы райо-удта аша үрэхэтэй байханаа харуулаа» гэжэ С. Хрушев съезд дээрэ хэлэн элидхэл соогоо хэлэн байгаа. Энэ тун зүб үгэнүүд! Аша үрэхэтэй ургамал тэжээлэй бусад ургамалуудта орхо-оо алишье талаараа булюу байханаа харуулаа гэжэ дүй дүршэл дээрэнэ бидэнэршье мэддэг болобди.

1961 ондо сагай уларил бирагуй байжа, илан-гаяа кукуруза тарихада таармажагүй жэл болоһон байгаа. Ган гасуур, хүйтэн байшье, кукурузаша-ай олон звенонууд, түрүү кукурузашад энэ урга-лай баян ургаса хуряанан байха юм. Жэшээ-дхэ, Кяхтын Ражуровай нэрэмжэтэ колхозой дээрхэ кукурузашан Б. Б. Галданов 150 гектар дээрхэ ба бүрийн 1050 центнер ногоон энэ наба ша-раагаа. Мүн эндхэн «Родина» колхозой кукурузашан Н. И. Дампилов 164 гектар дээрхэ ба бү-рийн 850 центнер ургаса ургуулаа. Энэнтэй хамта ургасын совхозой хүхэр Н. М. Кондратьевой, аагай совхозой П. А. Лосерой, Бичурин Ждано-й нэрэмжэтэ колхозой Ж. Г. Цоктоевой, С. Д. Амаевай, эндхэн Логовинский нэрэмжэтэ колхо-й кукурузашан П. А. Новокрещенных болон бу-д кукурузашадай звенонууд баян ургаса ургуул-ан байгаа.

Түрүү звенонуудай дүй дүршэл юу харуулнаб гэ-дхэ, жэлнээ жэлдэ кукурузын тогтууртай баян ургасын абаха байһые элээр гэршэлэнэ. Хэрбээ аг-техникин заабаринуудыг наринаар сахижа, та-

рилга хайнаар хэбэл, республикын аилишье аймагта кукурузын баян ургасын абахань нэжэг-лэтгүй. Тунхэнэй, Заиграйн, Прибайкалийн, Тар-багайн, Баргажанай болон бусад аймагуудай ажыхинуудта кукурузын бага ургаса абтадаг шал-таган хадаа энэ ургамалыг ургуулаха хэрэгтэ аж-ахинуудай хүтэлбэрилгүүдэй анхралаа багаар табигда дээрхэ болон гэлтэй. КПСС-эй XXII съезд дээрэ элидхэл хэхэдхэ: «Хэрбээ оронойнай зарим районуудта кукуруза ёно тэдыгээр таригда-жа, колхозууд болон совхозууд бага ургаса абадаг байгаа наа, энэндэ сагай уларил эмэтэй бэшэ, харин хүтэлбэрилгүүдтэ эмэтэй байна. Кукурузын ургадаггүй газарта тэрэнэй ургахадань туһалда-гуй тинмэ «зүйл шалтагаан» байдаг. Тэрэ «зүйл шалтагаан» хүтэлбэрилгүүдтэ дунда бэдэрхэ хэрэгтэй» гэжэ Никита Сергеевич Хрушев тун зүб хэлээ хэн.

Новосибирскдэ болоһон Сибириин хүдөө аж-ахын түрүүшүүлэй зүблөөндэ абтаһан Хандага болбол кукурузын үндэр ургаса абадаг бэрхэшүү-лэй дүй дүршэлтэй танилсахынь, 1962 ондо соци-алис мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, гектар бүри-нөө 300 центнернээ бага бэшэ кукурузын ногоон энэ наба хуряажа абахынь Сибириин бүхы ку-курузашадыг уржалһан байна.

Энэ уржалһан харюу болгон, бидэнэр нимэ уял-гануудыг абаха байнабди:

Баргажанай аймагта—гектар бүриһөө кукурузын 220 центнернээ бага бэшэ ургаса абаха. Тинхэдэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хүхэр Б. С. Будаевай Даадаг звено ба бүрийн 300 цент-нер ногоон энэ наба хуряахаар уяла абаа.

Байкало-Кударин аймагта—250 центнер, Оймур-рай совхозой хүхэр И. С. Симухин, А. И. Бархатов гэгшэдэй звенонууд ба бүриһөө 300 центнер урга-са абаа.

Бичурын аймагта—300 центнер, Ждановай нэр-эмжэтэ колхоз—500 центнер, тус колхозой куку-рузаша К. Ф. Сафоновой звено—600 центнер, Ло-говский нэрэмжэтэ колхозой хүхэр П. А. Новокре-щенных гэгшын звено гектар бүрийн 400 центнер кукуруза ургуулаха.

Зэдын аймагта—300 центнер, Лениний нэрэм-жэтэ колхозой хүхэр В. Г. Зариновой звено—500 центнер, «Октябрьский» совхозой хүхэр К. Г. Леон-цевой звено—550 центнер, «Мир» колхозой Б. Р. Санзракцаевый звено 400 центнер ургаса ху-рияа.

Заиграйн аймагта—300 центнер, «Онохойн» совхозой хүхэр М. Сафиулиной звено—350 цент-нер, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Ж. Базар-овый звено гектарай 300 центнер кукуруза ур-гуулаха.

Кабанскын аймагта—275 центнернээ бага бэшэ кукурузын энэ наба хуряаха. «Байгалай» совхоз-ой звено—50 гектар дээрхэ ба бүрийн 700 цент-нер, 50 гектарнаа 500—500 центнер, 120 гектар дээрхэ ба бүрийн 300 центнер ургаса хуряаха.

Яруунын аймагта—300 центнер кукурузын энэ наба хуряаха.

Закаменай аймагта—220 центнер, Лениний нэр-эмжэтэ колхозой кукурузашан хүхэр П. И. Моск-витинай звено гектар бүриһөө 300 центнер хурия-а.

Кяхтын аймагта—400 центнер, Кударын совхоз-ой хүхэр Р. Д. Гонсоровой звено дунда зэргээр гектарай 800 центнер, тинхэдэ 50 гектар дээрхэ буурсагтай кукуруза ургуулаха. «Родина» колхозой хүхэр Н. И. Дампиловый звено—800 центнер, Ражуровай нэрэмжэтэ колхозой Б. Б. Галдановый

звено—гектарай 850 центнер хуряаха.

Мухаршээрэй аймагта—300 центнер, Суулгын совхоз—400 центнер, Лениний нэрэмжэтэ колхозой хүхэр С. А. Митрофановый, «Эрдэм» совхозой хүхэр Ф. Ц. Максимовой звенонууд гектар бүриһөө 400 центнер, Суулгын совхозой хүхэр Н. Н. Кондратьевый звено ба бүрийн 500 центнер ургуулаха.

Прибайкалийн аймагта—300 центнер, «Путь к коммунизму» колхозой хүхэр А. И. Шербаковой, Ю. С. Батуриннай звенонууд гектар бүрийн 350 цент-нер кукуруза ургуулаха.

Сэлэнгын аймагта—га бүрийн 250 центнер куку-рузын энэ наба хуряаха.

Тарбагайн аймагта—300 центнер, «Искра» колхозой хүхэр П. Л. Григорьевой, Е. А. Хромых гэгшэдэй звенонууд гектар бүрийн 500 центнер, «Маяк» колхозой хүхэр Н. О. Котляревскийн звено—600 центнер, кукурузашан Н. Д. Бочевый звено 500 центнер абаа.

Советскэ райондо—гектар бүрийн 300 центнер хүн эдэтэй, эдэсцентэжэ байһан буурсагтай куку-руза ургуулаха. Кукурузашад П. Н. Бурдуковскийн звено—350 центнер, В. П. Парфенов, Н. М. Макси-мов гэгшэдэй звенонууд ба бүрийн 500 центнер ху-рияаха.

Тунхэнэй аймагта—250 центнер, Саяанай сов-хозой хүхэр Б. Ш. Потахинов, А. Д. Томилов гэг-шэдэй звенонууд гектар бүрийн 500 центнер, «Си-биряк» колхозой хүхэр П. Ш. Аюшеев, М. А. Софина гэгшэдэй звенонууд—300 центнер, «Вос-точные Саяны» колхозой кукурузашан Д. С. Осо-ровой звено 300 центнер абаа.

Хорин аймагта—260 центнер, Чесанын совхоз-ой хүхэр Д. И. Грешидовый звено—350 центнер, Хорин совхозой В. Ж. Жамбаловый, Е. М. Кожев-никовый звенонууд—300 центнер, Анагай совхо-зой хүхэр Б. Д. Бальжинмаев, П. А. Лосевой зве-нонууд гектар бүрийн 300 центнер хуряаха.

Билэ, республикын кукурузашадай зүблөөндэ хабаадагшад, бүхы колхозинуудыг, совхозуудай ажалшад, хүдөө ажыхын мэргэжлэдтэй түрүү ку-курузашадай хэрэглэдэг агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудыг үргэнөөр хэрэглэжэ, 1962 ондо ку-курузын үндэр ургаса ургуулахыг уржалһанбди.

1962 ондо кукурузын талмай 20 мянган гекта-раар үргэдхэхэбди. Энэ зорилгоор илангаяа ула-най эрье шадархи шэнэ газар элдүүлэгдэхэ, үргэлжэ хайнтай уһалагдадаг газарта кукуруза тар-игдаха байна.

Кукурузын полинуудыг эхээр үтгэжүүлхэ, үбэл—хабарай үедэ даадаг участуудтаа гектар бүрийн 20—30 тонно наг шэбхэ зөөжэ тараахадни.

Техникэ, эмсэгүүдтэ саг болзор соонь шанартай-гаар зааабарилжа, тарилгыг гансал квадратно-гнездовой аргаар хэхэбди. Кукурузын ургажэ бай-ха үедэ зурууд хоорондын элдүүлгтэ хоёр тээ-шын гурбаһаа үсөөн бэшэ дахин хэхэбди. Минер-альна болон юотагай үтгэжүүлгэ хоёр дахин га-зартаһа оруулаха, хоёрхоо үсөөн бэшэ газараа уһалхадни.

Эрэхэ жэлдэ адууһа малдаа хүсэд хурхээр шэ-мэтэ тэжээл бэлдэхын, колхоз, совхозуудта куку-рузын баян ургаса абахын тула социалис мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлгэ!

Билэ, зүблөөндэ хабаадагшад, абайан социалис уялгануудта нэрэтэй түрэтэйгөөр бэлдүүлхын, КПСС-эй XXII съездын түхэтэй шиндхэбэрилнүү-дыг бодото хэрэг дээрнэ бэлдүүлэхын тула бү-хы хүсөө элсүүлхэдхэ гэжэ үгээ хэхэ байнабди.

Ажал хэрэгтэ хам ороёлнухэдүүд!

Энэ уялга республикын кукурузашадай зүблөөн дээрэ 1961 оной декабриин 8-да абтаба.

РОССИЙ ФЕДЕРАЦИ ДОЛООН ЖЭЛЭЙ ДҮРБЭДЭХИ ЖЭЛЭЙ ЗОРИЛГОНУУДЫГ БЭЛДҮҮЛЖЭ ОРОХОНЬ

Долоон жэлэй гурбадахи жэлдэ хэгдэһэн юмэнуудтэй дүнгүүдэ гаргахын, КПСС-эй XXII съездын шиндхэбэри-нүүдтэй үндэһөөр РСФСР-эй арадай ажыхе, 1962 ондо хүг-жөөхэ бодото зорилгонуудыг хараалхын тулада үргэн эхэ-д Россин бүхы шотагуудай ара-й түлөөлгүнэ РСФСР-эй Верховно Советэй 5-дахн сес-сидэ хабаадахын тулада мүн-нөөдөр Кремль соо суглараа.

Ленинэй нэрэмжэтэ Волж-ско, КПСС-эй XXII съездын нэрэмжэтэ ГЭС-үүдтэй алдар-шаһан барилгашад, дэлхэй дээрхэ тон ехэ Братск ГЭС-эй барилгашад, Магниткын болон Кузнецкын металлур-гууд, Кемеровый шахтернууд, Москвагай, Ленинград, Свердловскын машина бү-тээгшэд шэнэ газар элдүүл-лэгшэд, эрдэмтэд засадаһын эхилхын бүри урда тээ Кре-млийн Ехэ ордоной уужам зал-нууд соо сугларжа дулаа.

Россин Федерацийн хара хурь-нэгүй газар шотагуудтэй об-ластнуудай, автономно рес-публикануудай хүдөө ажыхын хүдэлмэрлэгшэдтэй хаяхан дүүрэн зүблөөн дээрэ Никита Сергеевич Хрушев ехэ үгэ хэлэһэн байгаа. Энэ зүблөөн-нөө нилээд олон депутатуд сессидэ сэхэ ерэнэн байна.

Колхоз, совхозуудай хүдэлм-эрлэгшэдтэй, хүдөө ажыхын наугын үмэнэ энэ үгэ со та-бигданан ехэ, хариуцагатай зорилгонуудыг тэлэнэр на-наандаа хадүүлн ябаа.

15 час. Нүхэд Г. И. Воро-нов, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косы-гин, О. В. Куусинен, А. И. Ми-коян, Д. С. Полянский, М. А. Сулов, Н. С. Хрушев, Н. М. Шверник, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Понома-рев, И. В. Спиридонов, А. Н. Шелепин гэгшэдтэй правитель-ственна ложонуудта эржэ-нуухадань, Кремлийн Ехэ ор-доной засадаһын зал соо олоороо сугларһан депутатууд болон айһад тэдэһинэ удаан саг соо нэрвэсэ алыга ташан уугаа.

РСФСР-эй Верховно Сове-дэй Түрүүлэгшэ депутат В. И. Прохоров сессие нээгээ.

Мандатна комиссин элид-хэл шагнагдаад, РСФСР-эй Верховно Советэй шэнээр хун-гадһан депутатуудай эрхэ түлөөлэгшэ мэдэрһэн тогтоол баталан абаа.

Доро дурсагдаһан зүбхэхэ зүйл нэгэн дуугаар баталан абтаа:

1. РСФСР-эй арадай ажа-хыс 1962 ондо хүжөөхэ гүрэн-эй түсүб тухай.

2. РСФСР-эй 1962 оной гүрэн-эй бюджет тухай, РСФСР-эй 1960 оной гүрэн-эй бюджет-дэй дүүргэлтэ тухай.

3. «Россин Советскэ Феде-ративна Социалистическэ Рес-публикын, Автономно Совет-скэ Социалистическэ Респу-бликануудай, ажалнадай деп-утатуудтэй шотагай Советүү-дтэй бюджетнэ эрхэ тухай» РСФСР-эй хуулийн проект ту-хай.

4. РСФСР-эй Верховно Сове-дэй Президиумтэй Указуудыг баталалга.

«РСФСР-эй арадай ажыхе 1962 ондо хүжөөхэ гүрэн-эй түсүб тухай» элидхэл хэхын тулада РСФСР-эй Министр-нуудтэй Советтэй Түрүүлэгшын орлого, РСФСР-эй Гүрэн-эй түсүбэлгын комиссин түрүү-лэгшэ К. М. Герасимовта үгэ-үгөө.

Баясхаланта дүнгүүд, асари ехэ хараа замууд

◆ Россин Федерацийн предприятинуудай түсэбнөө гадуур гарһан продукция 65 урамашавоудтэй бүтээжэ гарһан продукция хэмжээнэй шэнээн болоо. ● Республи-кын промышленность 1962 ондо 700 шэнэ тэхэлэй ма-шина, приборнуудыг бүтээхэ. ■ Ороондо хэрэглэдхэ кукурузын тариха миллион гектарнаа хэмжээ. ■ РСФСР-эй арадай ажыхе хүжөөхэдхэ дийнэй хойто тээхи бүхы табан жэлэй турша соо хоомолодонхой шэнээн мүнэ зөө-ри гансахан жэлэй турша соо зориулагдаха.

Социалистическэ экономи-кы саашадан хүжөөхэ тала-лар КПСС-эй XXII съездын табигдан зорилгонуудта үндэ-лэлэн, РСФСР-эй арадай ажа-хыс 1962 ондо хүжөөхэ гүрэн-эй түсүбтэй проект зохиолго, ний гэгшэ К. М. Герасимов хэл-лээ. Съездын баталан абайан партиянь шэнэ Программа ха-даа коммунизмын материаль-но-техническэ үндэһэ нуури байгуулаха, үйлдбэрилгын хүс-рүнүүдэ үзгдөөгүй эхээр хүжөөн дэбжээхэ, тэрэнэй үндэһөөр Советскэ Союзай хүн зоной байдалыс дэлхэй дээрэ эгээн лэ эхээр ханга-дангй найн болгохо асарн ехэ хараа замуудыг нээжэ үгөө.

Гэгээн гэрэлтэ ерээдүй тээ-шэ найдамтайгаар зам табиха зуураа, манай парти хадаа ургаашаа дабшальсманай на-туудад, коммунизм палата түгэлдээр байгуулалда наад ушаруулдаг, бүхы юммыс ха-мажа хаядаг байна гээд элид-хэлшэ онсолон тэмдэглээ.

Сталинда хүгдэн шүтэлгыг сэхэ рууш, элитээр буруу-шалга, Молотов, Каганович, Маленков болон бусад партида харша можо бо-лохо бүлгынэ бута сохилго, партияна болон гүрэн-эй ажа-байдалда ленинскэ ёно тур-мыс шууд сэхээр хэрэглэгтэ—эдэ бүгдэд хадаа манай ара-дай зохиохы хүсэ шадалай саашадан ургалтада, алдарта Коммунистическэ партияне, тэр-рэнэй ленинскэ Центральна Комитетдэ тойрон совет хү-нүүдтэй бүри нягтаар эмхидэн жагсалгада туһалаа.

Партиянь XXII съездын хүн-дэлээд зориулан бүгдэ ара-дай социалис мурьсөө дэлгэ-рүүлһэн хүдэлмэрлэгшэдтэй, кол-хозинуудай, интеллигенцийн шэнэ зоригтойгоор хүдэлхэнь ашар энэ жэлдэ республикын ажыхын бүхы халбаринууд түргэнөөр хүжөөхөдөө, арадай

(Үргэлжлэһөн 3-дахн юурта)

КПСС-эй ОБКОМО, БурАССР-эй МИНИСТРНУУДЭИ СОВЕДТЭ

Республикын кукурузашадай зүблөөнэй дүн тухай

1962 ондо республикын кол-хоз, совхозуудта кукурузын эр баян ургаса ургуулаха кукурузашадай зүблөөн-хабаадагшадтэй баталан социалис уялгыг РСФСР-эй обкомой буюу, Бу-рай АССР-эй Министруудтэй Совет бүримүнэн хайшаа-

хидхэжэ, тэдэндэ хэрэгтэй тех-никэ, тухайн газар даалгажа үгэхэ, мүн урдань хүдэлжэ байһан кукурузашадай звено-нуудай гэгшүүдэ ондоо ажал-наа дары сүлөөлхэ гэжэ кол-хоз, совхозуудай хүтэлбэри-лэгшэд, партиянь райком, айм-гүйсэдкомууд уялгалагдаа.

Түршэлэн мүнөө кукурузын газарта хуушан наг шэб-хэ зөөхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулаха. Гадна колхоз, совхозуудта бии байһан машина, техникы зүбөөр, дүүрэн хүс-сэндэн ашаглахын тула наг шэбхэ гаргах тухай оньхо-жоруулагдаһан бригадануудыг эмхидхэхэ гэжэ дуралдагдана. Бүхы арга боломжыг хэрэглэ-жэ, илангаяа насосно станци-нуудыг хайнаар хүдэлгөөд, ку-

курузын газарта мүйлхэ эхээр хүргэхэ шухала. Тинхэдэ ган-сашы ногоон наба шамаа эхээр ургуулаха бэшэ, харин кукурузын буурсагынь хүн эдэтэй, хатуушаг эдэтэй болохо абахын тула ажыхы бүхэндэ ямар сортын үрэнэн, хэды шэнээн хэрэгтэйб гэжэ эртэннээ тодорхойлоод, тэр-нине саг соонь худалдажа абаха ёһотой.

Түрүү ажыхинуудай дүй дүршэлыс хараада абалсажа, кукурузашадтэ үгтэхэ ажа-лай түлөөһэнэй гуримыс хам-таараа зохёхо тухай республикын хүдөө ажыхын минис-терство, совхозуудай трест бо-лон Бурядай хүдөө ажыхын институтта даалгагдаа. Тэрэнэ КПСС-эй обкомдо, Министр-нуудтэй Советтэ харагдаад, республикын газетнуудта то-лилодохо юм.

Кукурузын тарилгада бэл-дэхэлэй хүдэлмэри шалга-жа, тэндэ байһан дутагдал-нуудыг усалхахаар шухала хэмжээ абахын тула айма-гуудай нийтын инспекторнууд, республикын организационууд-тай хүтэлбэрилгүүд бүри нахар колхоз, совхозуудта га-раха байна.

Сибириинхид Герман Титовые амаршайна

ЭРХҮҮ, декабриин 14-дхэ (АССР), Монгол Арадай Рес-публикада аяншалдаг бусаха-наа, летчик-космонавт, Со-юз Союзай Герой Герман Титов мүнөөдэр Эрхүүдэ ерээ, энэ хэдэн зуун ажалнаа-рыс аэродром дээрэ уг-д Эрхүүгэй сэрэгтэй авиа-

ционно-техническэ училищын курсантууд болон хургагша-нар космонавтыг ехэ хүндэ-тэйгөөр уугаа.

Ханинарайнгаа орондо айл-шалхадаа хараһан үзэһэн юм тухайгаа Герман Титов хөөрөжэ үгэһэн байна.

ВЛКСМ-эй Бурядай областной-организациян XXI конференци. —ЗУРАГ ДЭЭРЭ: конференцийн делегатууд забарлалгын үедэ хукумэтэйгээр сагаа үнгэрэгэнэ.

Мүнөө сагай эрилтэдэ харюусамаар хүтэлбэрилхэ

Үгэ хэлэгшэд нүхэд Бужеев (Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшарай институт), Попов (Барилгын нэгдэлтэй трест), Пытин (ВЛКСМ-эй ПВЗ-дхэн комите-дэй секретарь), Бальчугов (ВЛКСМ-эй Зэдын райкомой секретарь) гэгшэд ВЛКСМ-эй областной комитет мүнөө сагай эрилтэдэ харюусамаар хүдэл-мэрэ табяагүй, эмхидхэлэй хү-

дэлмэри хайнаар ябуулхын орондо элдэбн саарна олоор бэшэжэ гү, али телефоноор хү-тэлбэрилгэд зантай болоһон-хой, тинхэдэ тэрэнэй секре-тарьнууд нүхэд Орехов, Цы-лемпилов, хүдөө шотагаар ха-яа ябахдаа, залуушуудтай хөөрөлдэнгүй, тэдэнэй ажа-байдалаар нонирхоногүй гэжэ

делегатууд эрид шангаар шүүмжэлээ.

Делегатууд нүхэд Бельх (Мухаршээрэй Лениний нэр-эмжэтэ колхозой зоотехник), Энов (Бичурын аймаг), Мир-лас (сэмбин фабрика), Жам-суев (ВЛКСМ-эй Яруунын рай-комой секретарь) гэгшэд ком-сомолой органууд залуу мэргэ-жэлтэдэ бэлдэхэхэ асуудалда анхралаа үнөө нулаар таби-на, тэдэнэй дунда хүмүүжүүл-гын хүдэлмэри дутуугаар ябуулаа гэжэ тэмдэглээ.

ВЛКСМ-эй Центральна Ко-митеттэй түлөөлэгшэ нүхэр Ф. Б. Есиева дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Конференци дээрэ хамта 32 делегат үгэ хэлээ, ВЛКСМ-эй областной комитеттэй хүдэл-мэриг хангалтатай гэжэ сэг-нэһэн байна.

Конференци дээрэ элирүү-лэгдэһэн бүхы дутуу дундану-даа усалхажа, КПСС-эй XXII съездын шиндхэбэринүүдэ бэлдүүлхэ хэрэгтэ бүхы комсо-молшуудыг эдэбхитэйгээр ха-баадуулаха гэһэн дэлгэрэнгы тогтоол нэгэн дуугаар абтаа.

Конференцийн делегатууд ВЛКСМ-эй областной комите-дэ, шалгалтын комисси болон ВЛКСМ-эй XIV съездын деле-гатуудыг хушааа.

Энээгээр конференци хүдэл-мэрэ дүүргээ.

Хахалагдаг газарай 100 гектарта 75 центнер, эдүүрийн бусад газарай 100 гектарта 16 центнер хүртэхөөр мяха абадаг болохын түлөө

Газар таряалангаа аша үр эхэтэйгээр эрхилдэг болое!

1961 оной декабрийн 11—12-то Улан-Удэд болохон республикын агрономуудай, инженер-механигуудай зүблөөн тухай

ЖЭЛЭЙ ДҮН ЮУ ХАРУУЛНАВ

Нүүдэй жэлнүүдтэ манай партийн абайн шимдхээрнүүдтэ бэлдүүлн, республикын жүүдэ ажахын хүдэлмэрилгээд зарим тэдн амжалтанууды туйлан байна. Үнгэрэн долоон жэлэй туршада 378 мянган гектар шэнэ, залууг газар хахалагдажа, таряалангай талдай 224 мянган гектараар үргэлжлэж, арга олгогдоо. Энээнэй ашаар орооно таряа абалга 1,3 дахин дээшлэж, поли дээрэ тэжээлэй ургамалууды ехээр тариха абадаг болохон. Энээн тушаа зүблөөн дээрэ «хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүд ба республикын газар таряалангай ашаар эрхилх зорилгонууд» гэсэн нэгдэлхи асуудалаар элхлэх хээн республикын Хүдөө ажахын министр М. А. Худяков хэлэ.

Зүгөөр газар таряалангаа абадаг продуктын мүнөө үеын эрлэнтэ яажыны ханганагүй. Энэ жэлэй эхэнд Сибирин хүдөө ажахын хүдэлмэрилгээд зүблөөн дээрэ абайн дурдалхануудай үндэһөөр таряалангай газарай хубаарилга шэнэжэгдэнэ байха юм. Сэбэр паар бага болгожо, шэнэ газар элдүүлж, урда жэлэйхэд ороод 35 мянган гектар ехэ тарилга хэгдэж нэн. Тэр тоодо шэнисэ 26 процент, ячмень 2 дахин тооной, бобово ургамалууд 3 дахин ехэ тарилга. Кукуруза тарилга 54 процентээр дээшлэн байха юм. Бүхидөө урда жэлэйхэд орлодоо сэбэр паар 10 процентээр бага болоо.

Байгша ондо сагай улэрийл бэрхэтэй байгааһы наа, эдэ бүхы хэмжээ-ябуулгануудай бэлдүүлгэдэнэй эсэстэ 15,5 мянган тэжээлэй еднэцэн зэргэ тэжээл ехэ абтаа.

Тингэбэшэ хахалагдаг газарай гектар бүриһөө оройдоо 6,5 центнер тэжээлэй еднэцэн абтаа. Энээнэй жэл бүри ургажа байгаа мал ажал эрлэнтэ ханганагүй.

1961—1962 оной үбэлжэлгэдэ колхоз, совхозуудай оройдоо 486 мянган тонно бүдүүн тэжээл бэлдэж гэх гү, али хэрэгтэй болох тэжээлэй хахалаа баганы абтаа ха юм. Мүн адуу мала шэмэтэ тэжээлээр 68 процент, талха таряанай зүйлөөр гуша гаран процент хангаһан байнабди гэжэ элдхэлхэ хэлэ.

Газар таряалангай нимэ аша үр эхэтэйгээр эрхилдэгэ байхада гансахан мал ажал хохилдоо ороно бэшэ,

мүн гүрэндэ орооно таряа, хартааба, сахарай свёкло болон бусад продуктууд биратай худалдагданагүй бшуу.

Имагтал энэ шалтагаан дээрэнэ нёдондонойхидо оробол орооно таряа 44 процент, хартааба 24 процент гүрэндэ бага худалдагдана байна. Бүхидөө хахалагдаг газарай гектар бүриһөө мнл 0,4 центнер таряа гүрэндэ тушаагдаа гэжэ. Таряан ажал эхэтэй Мухаршбэрий аймаг хахалагдаг газарай гектар бүриһөө оройдоо 0,54 центнер, Бичурын аймаг—0,93 центнер худалдаа.

Энээн дээрэнэ харахада газар таряалангайн ажахын доторгойноһы эрлэнтэ ханганагүй, мүн хэрэгтэй сооны газар тэжээл худалдаха товарна продуктын үгэнэгүй.

Хүдөө ажахын ургамалуудай ургаса тон бага байһан зандаа. Энэ жэлдэ гектар бүриһөө орооно таряа мнл 7,4 центнер, кукурузын ногоо—80 центнер, хартааба—34 центнер, овош—64 центнер абтаа бшуу. Ондоогоор хэлэбэл, хахалагдаг газарай гектар бүриһөө оройдоо 6,5 центнер тэжээлэй еднэцэн хураагдана болоо. Тингэбэшэ хахалагдаг газарай 100 гектар бүриһөө 75 центнер мяха абахын тула гектар бүриһөө 11—13 центнер тэжээлэй еднэцэн хураах хэрэгтэй болоо.

Тээд республикнай колхоз, совхозуудта бин байгаа арга боломжонууды манай түрүүшүүл эйлэжлэж үгэнэ. Түнхэнэй «Сибиряк», Мухаршбэрий «Коммунизм», Бичурын Логоскийн нэрэмжэтэ, Тарбагатайн «Маяк» колхозууд жэл бүри гектарай 10 центнерхэ 19 центнер хүрээр орооно таряа ургуулжа абадаг. Мүн кукуруза, хартааба, сахарай свёкло ехээр ургуулдаг ажахынууд, түрүүшүүл олон.

Түрүү ажахынууднаа бүри ехэ ургаса гүрэнэй сортууча тогуудта туйлагдана. Жэсшэнь, Байгалай совхоздо дунда зэргээр гектар бүриһөө 11 центнер шэнисэ хураагдажа байхада, тэндэхи сортуучастота—20,1 центнер абтана. Иймэ жэсшэнууд заханаа.

Эдэ бүгдэ юу харуулнаб гэхэдэ, газар таряалангаа зүбөөр хубаарилаад, газараа найнаар элдүүлж, найн сортын үрэнөөр тариха шадабал, ойрын 2—3 жэлэй туршада ургасаяа 1,5—2 дахин дээшлүүлж болохо бшуу.

Ойрын 3—4 жэлэй туршада колхоз, совхозуудта таряалангай 100 гектар бүридэ 75 центнер мяха, тинхэдэ элдүүрийн бүхы газарай 100 га бүхэндэ 16 центнер мяха хүртэхөөр абадаг болохо зорилго табигдана.

Энээнне амжалтатгайгаар шимдхэйн тула ажахы бүхэндэ таряалангай хубаарилгы дахин наринаар хаража үзэхэ, нэн түрүүн ургаса муутай ургамал ногоон орондо найн ургаса үгэдэг кукуруза, бобы, сахарай свёкло гэхэ мэттэ элбэгээр тариха болоо. Тинхэдэ энэ үе соо орооно таряанай ургаса эрид дээшлүүлгэдэ ёһотой. Республикын колхоз, совхозуудта 1962 ондо бүхы таряалангай 80 процентн таригдажа, 20 процентн паар байха. Тинхэдэ бүхы тарилгын 55,6 процентд орооно таряан, 22,6 процент тэжээлэй ургамал, гол түлб орооно-бобово ургамал ороолсохо юм. Бэшэндэнь элбэб техниксэ ургамал болон огородой эдэн таригдаха ушартай.

Тинмэнэ зүблөөндэ хабаадагшад эдэ асуудалуудта гол анхараала хандуулаа. Эгээн түрүүлэн КПСС-эй Кабинский райкомой секретарь нүхэр Антоненко үгэ абаад, газар таряалангы зүбөөр, ашаг үр эхэтэйгээр хэрэглэхэ тухай хэлэ.

Ажахынгаар гол баялаг—газараа үшөөл зүбөөр ашаглан элдэж шаданагүйбди. Илангаяа таряалан, элдүүрийн газарай га бүридэ, мүн 100 гектарташэ эдэ хоолой зүйл тон бага абтаа. Жэсшэлхэдэ, аймагай ажахынуудта энэ жэлдэ таряалангай 100 гектар бүридэ оройдоо 28 центнер мяхан-абта-

жа, гүрэндэ 6513 центнер мяхан худалдагдаа. Тээд ойрын сагта таряалангай 100 гектар бүридэ 75 центнерхэ доошо бэшэ мяха абажа, жэлдэ хамта 17,5 мянган центнер мяха худалдадаг болохо зэргэтэйбди. Тинмэ ехэ мяха абахын тула адууна малада 270 мянган тэжээлэй еднэцэн хэмжээнэй тэжээл бэлдэжэ.

Энээнэй ашаар газар таряалангаа зүбөөр хубаарилаад, газараа найнаар элдүүлж, найн сортын үрэнөөр тариха шадабал, ойрын 2—3 жэлэй туршада ургасаяа 1,5—2 дахин дээшлүүлж болохо бшуу.

Ойрын 3—4 жэлэй туршада колхоз, совхозуудта таряалангай 100 гектар бүридэ 75 центнер мяха, тинхэдэ элдүүрийн бүхы газарай 100 га бүхэндэ 16 центнер мяха хүртэхөөр абадаг болохо зорилго табигдана.

Энээнне амжалтатгайгаар шимдхэйн тула ажахы бүхэндэ таряалангай хубаарилгы дахин наринаар хаража үзэхэ, нэн түрүүн ургаса муутай ургамал ногоон орондо найн ургаса үгэдэг кукуруза, бобы, сахарай свёкло гэхэ мэттэ элбэгээр тариха болоо. Тинхэдэ энэ үе соо орооно таряанай ургаса эрид дээшлүүлгэдэ ёһотой. Республикын колхоз, совхозуудта 1962 ондо бүхы таряалангай 80 процентн таригдажа, 20 процентн паар байха. Тинхэдэ бүхы тарилгын 55,6 процентд орооно таряан, 22,6 процент тэжээлэй ургамал, гол түлб орооно-бобово ургамал ороолсохо юм. Бэшэндэнь элбэб техниксэ ургамал болон огородой эдэн таригдаха ушартай.

Тинмэнэ зүблөөндэ хабаадагшад эдэ асуудалуудта гол анхараала хандуулаа. Эгээн түрүүлэн КПСС-эй Кабинский райкомой секретарь нүхэр Антоненко үгэ абаад, газар таряалангы зүбөөр, ашаг үр эхэтэйгээр хэрэглэхэ тухай хэлэ.

Ажахынгаар гол баялаг—газараа үшөөл зүбөөр ашаглан элдэж шаданагүйбди. Илангаяа таряалан, элдүүрийн газарай га бүридэ, мүн 100 гектарташэ эдэ хоолой зүйл тон бага абтаа. Жэсшэлхэдэ, аймагай ажахынуудта энэ жэлдэ таряалангай 100 гектар бүридэ оройдоо 28 центнер мяхан-абта-

жа, гүрэндэ 6513 центнер мяхан худалдагдаа. Тээд ойрын сагта таряалангай 100 гектар бүридэ 75 центнерхэ доошо бэшэ мяха абажа, жэлдэ хамта 17,5 мянган центнер мяха худалдадаг болохо зэргэтэйбди. Тинмэ ехэ мяха абахын тула адууна малада 270 мянган тэжээлэй еднэцэн хэмжээнэй тэжээл бэлдэжэ.

Энээнэй ашаар газар таряалангаа зүбөөр хубаарилаад, газараа найнаар элдүүлж, найн сортын үрэнөөр тариха шадабал, ойрын 2—3 жэлэй туршада ургасаяа 1,5—2 дахин дээшлүүлж болохо бшуу.

Бобово, пропашийн ургамалуудта—үргэн зам

Адууна малдаа шэмэтэй найн тэжээл ехээр бэлдэхэйн тула колхоз, совхозуудай ерэхэ жэлдэ бобово ургамалууды хамта 26 мянган гектарта гэхэ гү, али байгша онойхиноо 5 дахин ехээр тариха юм. Ондоогоор хэлэбэл, 100 гектар таряалангай 3 га дээрэнэ заабол горох, бобы таригдаха болоо. Тингээд га бүриһөө 10 центнер орооно, 8 центнер горохын ургаса хураагаад байбал, таряалангай га бүриһөө 13 центнер тэжээлэй еднэцэн гэхэ гү, али энэ жэлэйхидэ 2,3 центнерээр ехэ абтаха жэсшэтэй.

Мүн ерэхэ жэлдэ бүхидөө 73 мянган гектарта кукуруза таригдажа, тэрэн энэ жэлэйхидэ нилээд ехэ болохон. Илангаяа хоношодой ажахын тоосоондо ороон бригадануудта кукуруза ехээр тариха, силос элбэгээр дараха зорилго табигдана.

Гадна байгша ондо малда тэжээл болгохын тула хамта 2000 гектарта сахарай свёкло тарихан байбал, ерэхэ жэлдэ тэрэнне 3 мянган гектарта тарихаар түсэблэгдөө. Хэрбээ колхоз, совхозуудта гектарай 170—180 центнер кукурузын ургаса абажа силос дараад, мүн 100 центнер сахарай свёкло, 22 центнер овёсой зёлёно хураагаад байбал, гектар бүриһөө 20 центнер тэжээлэй еднэцэн абтаһан болохо ушартай. Энэнь мүнөө жэлэйхидэ 15 центнерээр ехэ байна бшуу.

Кукуруза, сахарай свёкло болон бобово ургамалууды ехээр тариха болохо тухай Мухаршбэрий Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой агроном нүхэр Петров хэлэ. Тус артелихид байгша ондо кукуруза хамта 800 гектарта тариха наа, ерэхэ жэлдэ тэрэнне 1400 га хүрээр үргэлжлэж, гектарай 170 центнерхэ доошо бэшэ силос дараха зорилготой. Тэрэнэлэн 500 гектар газарта горох, бобы, вика гэхэ мэтэ таригдахаар хараалагдана. Эндэхид 1965 ондо гансахан горох 1,5 мянган гектарта, мүн бобы—900 га дээрэ, сахарай свёкло 200 гектарта тариха юм. Тингэжэ бүхы 16 мянган га таряалангайн 15 мянганын жэл бүри орооно таряа, бобово, пропашийн ургамалуудаар эзэлгдэнхэй байха.

Бобово ургамалай тарилгын агротехникэ тушаа Бурядай комплексно институтай научна хүдэлмэрилгэшэ нүхэр Алексеев хэдэн ажаглалта хээ.

— Энэ жэлдэ Мухаршбэрий «Эрдэм» совхозойхид бобово ургамалы апрелин 28-да тариха, оролдосотойгоор харуулааад, горьтой үрэнэ абтаа. Бобын үрэнэй найнаар ургажа, эдэшхын тула эшэ набинын оройе тэгшэлэн хирбэжэ үгөөд, ургасдаа нэмэлтэ тэжээл болгон, микрободосуды оруулжа, хоро сааа. Хэрбээ бобын зүбөөр тариха, оролдосотойгоор ургуулаа наа, гектар бүриһөө 300—400 центнер ногоон набша намаа, нилээд ехэ ороон абтаха зэргэтэй,—гэжэ нүхэр Алексеев хөөрбэ.

Эзэлгэдэн паар сэбэр паарнаашы дутуугүй үрэнэтай найн байдаг,—гэжэ Зэдын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой агроном нүхэр Кулик мэдүүлэ. Энэ колхоздо нёдондо паарайн ехэнхидэ зёлёно таригдаад, ургасань август нарын тэнгээр хураагдажа, газарын дахин элдүүлжлэгдэ.

Зүблөөндэ хабаадагшад аймаг бүхэндэ шэнэ газар ехээр ашаглан элдүүлхэ хэрэгтэ анхрал хандуулаа шууха гэжэ тэмдэглэ. Республик доторнай бүхидөө 250 мянган гектар ашаглан элдүүлхээр шэнэ газар бин. Тэрэнэй 150 мянган гектары ойрын жэлнүүдтэ ашаглагдаха юм. Тингэбэл, колхоз, совхозуудта таряалангай газар хамта 1138 мянган гектарта хүргэгдэхэ.

Зүблөөндэ хабаадагшад аймаг бүхэндэ шэнэ газар ехээр ашаглан элдүүлхэ хэрэгтэ анхрал хандуулаа шууха гэжэ тэмдэглэ. Республик доторнай бүхидөө 250 мянган гектар ашаглан элдүүлхээр шэнэ газар бин. Тэрэнэй 150 мянган гектары ойрын жэлнүүдтэ ашаглагдаха юм. Тингэбэл, колхоз, совхозуудта таряалангай газар хамта 1138 мянган гектарта хүргэгдэхэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: республикын агрономуудай, механизаторнуудай зүблөөндэ хабаадагшад забхар-С. БАЛДУБВАЙ фото.

Газараал зүбөөр ашаглажа шаднаа наа...

хэхэ ёһотой болонобди. Энэ зорилгы хараада абажа, совхозуудтай газар таряалангаа зүбөөр хубаарилаан ашаглажа тушаа горьтой хүдэлмэри хэжэ эхилэ. Нэн түрүүн хаа хаангагүй паарай газар эрид хураагдожо, тэндэ кукуруза, горох, тэжээлэй бобы, сахарай свёкло ехээр тарихамнай. Гадна аймагта элдүүрийн, илангаяа сабылан, бэлшээрин газарай бага дээрэнэ саашада тэрэнэ бултынь хахалжа элдүүлжлэгдэ, тэжээлэй ургамал ехээр тариха гэжэ шидхэлбди. Тингэжэ ойрын жэлнүүдтэ эхилжэ, адууна малаа бүхэл хэл соо газар байлгажа эдэлүүлдэг болохо зорилго табигдана. Энээнэй ашаар нү, мяхан болон бусад продукт жэлэй ямарынь сагта элбэгээр абтаха байһанын элбэг,—гэжэ нүхэр Антоненко хэлбэ.

— Манай совхоздо хамта 240 гектар олон жэлэй ногоо тарихан газар бин. Тээд тэндэнь жэлнээ жэлдэ муртэй ургаса абтанагүй. Тэрэнэй орондо кукуруза гү, али ямар нэгэн бобово ургамал тариха, найнаар ургуулаа наамай, хураггүй ехэ ашагтай байха нэн,—гэжэ Мухаршбэрий Суулгын совхозой главна агроном нүхэр Перевалов үгэнэ.—Энэ жэлдэ 6,5 мянган гектарта кукуруза гү, али ямар нэгэн бобово ургамал тариха, найнаар ургуулаа наамай, хураггүй ехэ ашагтай байха нэн,—гэжэ Мухаршбэрий Суулгын совхозой главна агроном нүхэр Перевалов үгэнэ.—Энэ жэлдэ 6,5 мянган гектарта кукуруза гү, али ямар нэгэн бобово ургамал тариха, найнаар ургуулаа наамай, хураггүй ехэ ашагтай байха нэн,—гэжэ Мухаршбэрий Суулгын совхозой главна агроном нүхэр Перевалов үгэнэ.

— Манай совхоздо хамта 240 гектар олон жэлэй ногоо тарихан газар бин. Тээд тэндэнь жэлнээ жэлдэ муртэй ургаса абтанагүй. Тэрэнэй орондо кукуруза гү, али ямар нэгэн бобово ургамал тариха, найнаар ургуулаа наамай, хураггүй ехэ ашагтай байха нэн,—гэжэ Мухаршбэрий Суулгын совхозой главна агроном нүхэр Перевалов үгэнэ.

— Манай совхоздо хамта 240 гектар олон жэлэй ногоо тарихан газар бин. Тээд тэндэнь жэлнээ жэлдэ муртэй ургаса абтанагүй. Тэрэнэй орондо кукуруза гү, али ямар нэгэн бобово ургамал тариха, найнаар ургуулаа наамай, хураггүй ехэ ашагтай байха нэн,—гэжэ Мухаршбэрий Суулгын совхозой главна агроном нүхэр Перевалов үгэнэ.

— Манай совхоздо хамта 240 гектар олон жэлэй ногоо тарихан газар бин. Тээд тэндэнь жэлнээ жэлдэ муртэй ургаса абтанагүй. Тэрэнэй орондо кукуруза гү, али ямар нэгэн бобово ургамал тариха, найнаар ургуулаа наамай, хураггүй ехэ ашагтай байха нэн,—гэжэ Мухаршбэрий Суулгын совхозой главна агроном нүхэр Перевалов үгэнэ.

— Манай совхоздо хамта 240 гектар олон жэлэй ногоо тарихан газар бин. Тээд тэндэнь жэлнээ жэлдэ муртэй ургаса абтанагүй. Тэрэнэй орондо кукуруза гү, али ямар нэгэн бобово ургамал тариха, найнаар ургуулаа наамай, хураггүй ехэ ашагтай байха нэн,—гэжэ Мухаршбэрий Суулгын совхозой главна агроном нүхэр Перевалов үгэнэ.

Техникэдэ наринаар хандаха, бүтээсэтэйгээр ашаглаха

Зүблөөн дээрэ нимэ хоёрдох асуудал табигдажа, республикын «Сельхозтехникин» нэгдэлэй түрүүлгэшин орлогшо нүхэр Никулин өөрынгоо наамажа хэлэһэн байна.

— Энээнэй ургажа таряалангай газар үржэлтэй найн, шинг нойто элбэгтэй байлгахын тула сэбэр паар ехээр бэлдэх хэрэгтэй гэжэ тоолоодог байгаабди. Тээд үнэн дээрэ жура бороотойшо баргажэлдэ сэбэр паар байһан газарай гектар бүриһөө дунда зэргээр 8—10 центнер, тинхэдэ наамаж халхалга газараа 15—17 центнер ургаса абтадаг гэжэ. Тээд нэгэ жэл хоохон байһан сэбэр паарнаамнай жэлдэ гектарай 4—5 центнер ургаса хураагдана болоно бшуу. Оройн баруун областын уудай дүрлэхөө харахада, тэдэнэр нэгэ жэлдэ газартаа горох, бобы тариха найнаар ургуулаад, намарын хахалжа бэлдэнэ. Тингээд хойто хабарын тэндэнь шэнисэ тариха, баян ургаса абадаг байха юм,—гэжэ нүхэр Никулин хэлбэ.

Баргажан мэтэ хээрн бэлшээр, сабылангаар элбэг газарта олон жэлэй ургамал ногоо огтлон үгы болгожо болохогүй.

ҮРЭНЭ ХҮРЭНЭ БА ТАРЯАЛАНГАЙ ГАЗАР ЭЛДҮҮРИЛГЭ ТУШАА

Мүнөө үелэ республика доторнай орооно таряанай 81 процентн сортой үрэнөөр тарилга хэгдэнэ. Колхоз, совхозуудай олонхын гансал сортой үрэнөөр шэнисэ тариха болонхой. 1958 онойхиноо үрэнэй ажахы нилээд найжараа гэбэшэ, илангаяа овёс, горох, хартааба гэхэ мэтэ ургамалуудай сортой үрэнэ тон бага хуури эзэлнэ. Имагтал найн шанартай сортой үрэнэ хүрэнгэн бэлдэхэдэ абтаһанга, орооно таряанай ургаса дудлдана бшуу. Нютаг нютагуудаар тааража ургаһан сортын үрэнэ хэлээдшэ хэрэгтэй үгэнэ. Энэ талаар Тарбагатайн «Маяк» колхозой дүй дүршлэ абажа харахаар. Тус колхозой агроном нүхэр Копылов зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэдэ хайшап гээд баян ургаса ургуулдаг тухайгаа хөөрөн байна.

Эндэ «Онохойская-4» сортын шэнисэ тааража ургадаг байха юм. Байгша ондо ган гасууртай байбашы, тинмэ сортын шэнисэ тарихан полёвой бригаданууд гектарай 10—11, үрэнэй бригада—17 центнер ургаса хураагаа. Энэ сортын шэнисэ тинмэ богони болзрто эдэгэ хүсэдгүй тула доро газарта таригдана. Тинхэдэ үрэнэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ, хадагалха хэрэгтэ горьтой анхрал хандуулагдаа. Үрэнэй ороон бун намартаа сэбэрлэгдэжэ абтадаг гуримтай.

— Үрэнэй таряа дулаан байхада сэбэрлэжэ абаха хэрэгтэй. Тингэхэдэ орооно таряан шарнаа гээдгүй. Үбэлэй хүйтэндэ сэбэрлэгдэн үрэнэ намарайхид хаанашы хүрэдгүй,—гэжэ нүхэр Копылов хэлбэ.

Республикнай ажахынуудта шэнисын 48 процентн «Лютесценс-62», мүн «Скала», «селенгинская» сортын үрэнэ таригдана. Ячменьн гол түлбэ «червонец» таригдадаг. «Хибинь-2» сортын овёс горьтой таригдаха байгаад, ажахынуудта багараа хэрэглэгдэнэ. Илангаяа богон болзрто ургажа эдэшэн тээд орооно таряан зарим нутагуудта таригдахаар. Тусхайлхада, Яруунын аймаг шэмүүн хүйтэн улэрилтайше наа, эндэ ячменьнэ ондоо ургамалууд таригдаха болохо юм. Намарай хара таряан тааража ургадаг аад, бага таригдана. Яруунын совхозой главна агроном нүхэр Бурлаевай

хэлээшээр болоходо горохы найнаар ургаха байна бшуу. Гадна туршалгын ажахынуудай дунгууднэ харахада Хорин, Закаменай, Сэлэнгын аймагуудта «Онохойская-4» сортын, Түнхэнэй аймагта «Скала», «селенгинская» сортын шэнисэ ехэ ургаса үгэдэ байһанын элбэг. Богон болзрто эдэшэлэг «Викна» сортын шэнисэ Яруунын сортуучастота таригдажа туршалгдан, найн ургаса үгэнэ байха юм. Ургаса багаар үгэдэ шэнисын, мүн бусадшы ургамалууды ондоо найн сортуудаар нэлгэхэ, ажахы бүхэн ойрын 2—3 жэлэй туршада нютагуудта тааража ургадаг сортын үрэнэ хүрэнгэтэй болохо тухай энэ хэлсэгдэб. Тинхэдэ республикнай эрхэ байдалда тааража ургаха кукурузын, сахарай свёкло болон бобово ургамалуудай үрэнэтэй болохо талаар горьтой хүдэлмэри ябуулагдаха болоо.

Энээнэй хамта элдхэлхэ, үгэ хэлэгшэ таряалангай газары найжаруулаха асуудал зүбшэхэдэ газар элдүүлхы саг соон үнгэргэхэ, агротехниксэ заабаринууды нутагайгаа эрхэ байдалда тааруулан хэрэглэхэ гэлсэб. Бурядай хүдөө ажахын институтай директор нүхэр Барнаков үгэ хэлэхэдэ тарилгын газары хүндэ катогуудаар даража жэгдэлхэ шууха байһанын тэмдэглэбэ.

— Хабар эртэ бороо хура орологгүй, ганданги байда. Тинмэнэ гансаһы паарай газары эртэ борнойжо шим нойтынь тогтоохо бэшэ, мут тарилгынга газары хүндэ катогуудаар даража байһан ёһотойбди. Энэ ушарта газар шинг удаан саг соо барилдаха, ургасда найн нүлөө үзүүлэхэ болоно,—гэжэ тэрэ хэлэ.

Таряалангай газары тнзэггөөр хахалх, орооно таряа нарин зуруудтайгаар, тэрэнэлүүлэн тариха. Кукуруза, сахарай свёкло, хартааба ны квадратно-гнездовой аргаар тариха хэрэгтэ онсо анхарагдаха болоо. Тинхэдэ ойрын жэлнүүдтэ улаууриг хуушарһан системнүүдэй заабарилганаһан, шэнээр багарилаһан ашаар улаагдадаг таряалан хоёр дахин үргэлжлэхэ, 1980 он болотор 130 мянган гектар болотор тэрэ ехэдхэгдэхэ байна.

лос хурадаг комбайнаар 300 гектар ногоо сабыаа.

Зүблөөн дээрэ элдхэлхэ хэрэгтэй, мүн үгэ элэлэн хүнүүд хүдэлмэрингөө дутуу дунда нүүд тухай дэлгэрэнгүйгээр хэлсэ. Олонхи ажахынууд трактор, комбайнууд болон хүдөө ажахын бусад техникэдэ наринаар хандажа, бүтээсэ багатайгаар ашаглана. Илангаяа Исингын, «Комсомольский», Нархатын совхозууд

лизатор бэлдэгдэнэ. Тингэбэшэ дутагдалнууд али оло үзэгдэлгэ. Колхоз, совхозуудта бэлдэгдэнэ механизаторнуудта найн байра байдаг түхээрэгдэггүйнөө болохо олонхын ажалланагүй,—гэжэ нүхэр Тонин хэлэ.

Энээнэй хамта, механик торнууды нургадаг училищанууднаа олон хүнүүд практикада гарадаг. Тэдэнэр мэргэжлээ дээшлүүлн орондо бусад ондоо ажалда хабаадуулагдаха. Мүн олонхи ажахынууд хураха хүнүүд

шаднаар бүрээр элбэгтэйгээр ашаглажа хажуугаар, найнаар харуулагдаха ёһотой. Энэ талаар ажахынуудта дутагдалнууд үзэгдэнэ. Шинэ гажа үзэхэдэ, Закаменай «Коммунизм» колхозой «ДТ-54» трактор ямарынь таруугай байжа, шууха дутагдалнуудын үгы болоһон байба. Түнхэнэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо, Хэжэнгын совхоздо хүдөө ажахын шимшинууд ямарынь гуримтайгөөр хадагалагдана. Зарим комбайнернууд таряа хураахын дүүрэмсээр машинанууд даа байха газартан тодоогой, шууха хэрэгсэлнүүдтэ абажа хадагалаггүй байһан. Илангаяа полотно, ремнь гэхэ мэтэ зүйлнүүднэ үбэл хүйтэндэ газар байжа мууланэ.

Зүблөөндэ хабаадаг

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ V СЕССИ

Баясхаланта дүнгүүд, асари
ехэ хараа замууд

(хичинь 1-дхи нюурта)

ахын түсэбэй гол даалгаба-
гууд амжалтатгайгаар дүүр-
гээ.

Бүхү продукция, тэршэлэн
тон шуухала зүйлүүдье
аха түсэбтэ даалгабар-
иы Россин Федерациин
мүшлөөнтэй мүнөө жэлдэ
үлэн дүүргэхэ байна. Про-
шлэнна продукция гаргаа
харын түсэб бүхү дээрээ
16 процент дүүргэлдэ, тэ-
рэй хэмжээн нёдондой жэлэй
үсүнхитэй сасуулбал, 8,4
центээр нэмээн байна.

Манай Эхэ ороной хүсэ шай-
уулдэһуури болгошо
дэ индустри түргэнөөр хүг-
жээ. Тэрэнэй бүтээлгэ продук-
циин жэлдэ 9 үлүүтэй
центээр нэмэхэ юм: Нёдон-
дойхитой сасуулбал, булад
туулга 9 процентээр, бу-
дэ соргоонууды бүтээлгэ 17
центээр, цемент гаргалга
процентээр, нефть абалга
процентээр, машина болон
кэрэлгэнүүдэ бүтээлгэ 15
центээр нэмэхэ байна. Хи-
мическэ промышленностин
бүтээлгэ продукция хэмжээн
тэй турша соо 14 процен-
т нэмэхэ юм. Арадай хэрэг-
нэй эд бараан, культурно-
ахуудалгай, ажаахыла хэрэг-
дэгэ юмэнүүд бүри ехээр
нэмдэхэ байна.

Урбан жэлэй эсэстэ Рос-
син Федераци хадаа олон тү-
рэй промышленна продукция
тээжэ гаргаах талар до-
ж жэлэй даабарита тоонуу-
р тодорхойлогдонон даал-
гариинууды үзүүлэхэ байна
дэ элидхэлшэ онсолон тэм-
лэ. Гурбан жэлэй турша
манай ороной түсэбөө
дур гаргаах продукция
жээн манай ороной Урал-
авод шэнги 65 тизм тоо
априятинуудай жэл соо бү-
жэ гаргаан продукция
н боллох юм.

Мүнөө жэлдэ совнархозуу-
машина бүтээлгын пред-
аинуудта 700 шахуу шэнэ
на янзын машинанууд, тү-
лэгнүүд болон прибор-
уу хаалан зохиогдожо,
дур бүтээн гаргалдаг бо-
Машина бүтээлгын шэнэ
баринууд болошо радио-
ахууд, автоматика тур-
дур хүгжөө. Дайнай хойто
дэ бүхү түрүүшын табан
айхын шэнээн мүнгэ зөө-
республикын арадай ажа-
хүжөөлгэдэ гансахан жэ-
турша соо зориулагданан
на.

РСФСР-эй колхоз, совхо-
дэ КПСС-эй ЦК-гэй янва-
Пленумэй шиндхэбэри-
иы бөөлүүлэн, энэ жэлдэ
аажайн продуктууды
ехээр абаа. Декабрин
байдалаар нёдондой
тэнхнхдэ орходоо 63 мил-
лион дүүргэ ехэ оронон та-
гүрэндэ худалдагданан
на, хү, үндэг, хартааба,
дэ худалдажа абалга мүн
нэмэлээ. Гэбшье респу-
дотор бии байхан арга
ажанууд үшөөл хүсэлөөр
илгэдэнгүй. Федераци
дээрээ оронон тарья, мя-
ну абаха, мүн худалдаха
өө дүүргэгүй.

Энэ жэлдэ арадай ажахын
агартай хүжжэнэй,
онолын олоо долодой
элхэнэй ашаар РСФСР-эй
ададай байдал улам най-
ма. Промышленность бо-
барилгада салын хүлэ
гуулула хүдэлмэрин түгс-
жээ. Хүдэлмэришэд болон
хаагааднаа налог тата-
лохо талар шэнэ ша-
бөөлүүлгэдэ: энэжнээ
ажалан, жэлэй турша соо
ахуузал, хүн соо 270 мил-
лион түхэргөөр олзотохо юм.
Агарын турша соо гүрэнэй
дээрээ зөөрөөр хамта дээрээ
1 миллион 940 мянган дү-
рэнэй метр талмайтай гү-
рэнэ 1960 оной энэ үсүнхидэ
ахуу 500 мянган дүрбэл-
сэ метрээр ехэ хэмжээтэй
ахуу гэрнүүд баригдажа,
ахуулагдаа үгтөө.

Ахуу арадай угаа ехэ
ахуу байгуулхы хусые ха-
дгалан эл тодо тоо, барм-
ахуу элидхэлшэ депута-
ахуу анхаралтайгаар шагна-
уу.

Элидхэлшэ хүхэр Гераси-
мов нигэжэ хэлээ:
— Промышленностин про-
дукциин бүхү хэмжээн 1962
ондо 7,4 процентээр нэмэхээр
хараалагдана. Энэ хадаа тү-
рүүшын дүрбэн жэлэй турша
соо промышленна үйлдбэринин
хэмжээ 41 процентээр дээш-
лүүлхэ арга олгоно. Тийхэдэ
даабарита тоонуудай ёһоор
промышленна үйлдбэринин
хэмжээн 36,6 процентээр нэ-
мэгдэхээр хараалагданан
байгаа бшуу.

Хара болон үнгэтэ метал-
лургин саашадан түргэнөөр
хүжжөөх хэрэгтэ ехэ анхарал
хандуула. Эрэхэ жэлдэ 25
миллион 800 мянган тоноо хү-
рэтэр шэрэм, 42 миллион 700
мянган тоноо хүрэтэр булад
хайлуулга, 32 миллион
тоноо хүрэтэр прокат бүтээл-
гэхэ байна. 3 миллион 700
мянган тоноо хүрэтэр хэмжээ-
тэй булад соргоонууд бүтээл-
гэхэ. Хара металл абаха эдэ
хэмжээнүүд ямар удхатайб
гэхэдэ, манай металлургин бу-
лад хайлуулгаар, прокат бү-
тээлгээр долоон жэлэй даалга-
барине болзороон жэл тухай
урд дүүргэхэ байна.

Түрүүшын дүрбэн жэлэй
дүүрээд байхада Россин Фе-
дерациин жэлэй даабарита
тоонуудаа хараалагданан
орходоо 8 миллион 500 мянган
тонооор ехэ булад хайлуулха,
6 миллион үлүүтэй тонооор
ехэ прокат бүтээхэ болоно.

Эд, никель, алюминий хай-
луулга нэмэгдэхэ гэжэ түсэ-
бөөр хараалагдана. Химическэ
промышленность түргэнөөр
хүжжэхэ, холимог дабирхай,
пластическэ зүйлүүдье үйл-
дбэрилгэ 1962 ондо 22 про-
центээр, хэмэл болон холимог
утага абалга — 18 процентээр,
холимог каучук — 22 процен-
тээр, үтээжүүлгэ 16 процен-
тээр нэмэхэ юм.

Нефть, газар промышлен-
ностин түргэнөөр хүжжөөхөөр
хараалагдана. Республика дот-
ро нефть абалга 151 миллион
тоноо хүрэтэр, газ 37 мил-
лиард 400 миллион кубометр
хүрэтэр нэмэгдэхэ юм. 291
миллион 700 мянган тоноо хү-
рэтэр нүүрлэн малтан абаха-
р хараалагдана.

Эрэхэ жэлдэ республика до-
тор 245 миллиард 600 миллион

киловатт-час хүрэтэр хэмжээ-
тэй электрин элшэ хүсээн аба-
таха гэжэ элидхэлшэ мэдээ-
сээ. Ой модной, саарнахай,
модо болбосоруулдаг про-
мышленностин хүжжөөх тал-
лаар ехэ хэмжээнүүд хараа-
лагданхай. РСФСР-тэ маши-
на бүтээлгын продукция 11
үлүүтэй процентээр нэмэхэ
юм. 300 гаран хуушаржа хой-
шоо гаргаан зүйлүүд үйлд-
бэрилгэдхээ болохо, 700 га-
ран шэнэ түхэлэй машинанууд
болон приборнууд ухаалаан
зохиогдожо, олоор бүтээгдэхэ.
Хүдөө ажахын машинанууд-
ые бүтээлгэ 13 процентээр
нэмэгдэхээр хараалагдана.
134 мянган хэнэг хүрэтэр
трактор бүтээгдэнэ.

Эрэхэ жэлдэ хүнгэн про-
мышленностыда капитална
барилга хэхын тулада Россин
Федераци нёдондойхидо ор-
ходоо 31 процентээр ехэ мүн-
гэ зөөри номолхо юм. Долоон
жэлэй түсэбөөр 1963 ондо бү-
тээгдэхээр хараалланай шэ-
нээн пумаажан бүд нэхэгдэхэ,
архан гутал оёгдохо байна.
Культурно-ажануудалгай эд
бараанай юрэнхы хэмжээн 11
шахуу процентээр, мебелиин
13 процентээр нэмэхэ юм.

Зүүн районуудай үйлдбэ-
рилгын хүсүнүүдье түргэнөөр
хүжжөөх тухай парти, прави-
тельствын шиндхэбэринүүдтэ
зохиолдуулагдан, эдэ районууд-
та эрэхэ жэлдэ промышленна
продукци гаргалга нилээд
ехээр нэмэгдэхээр хараалаг-
дана.

Автономно республиканууд-
дай арадай ажахын хүжжэлтэ
тухай тогтоходоо, К. М. Гера-
симов нигэжэ хэлээ. Жэжээл-
хэдэ, Башкирин, Удмуртин
автономно республикануудта
эрэхэ жэлдэ продукция бүтээн
гаргалга 12 процентээр, Чу-
вашин АССР-тэ — 11 процен-
тээр, Мордовско АССР-тэ
18 процентээр нэмэхэ байна.

Хүдөө ажахын хүжжэлтэ ту-
хай К. М. Герасимов дэлгэр-
рэнгээр хэлээ. 1962 оной тү-
сэбэй ёһоор 2 миллиард 200
миллион — 2 миллиард 234
миллион пүүд оронон тарья;
24 миллион тоноо сахарай
свёкло; 400 миллион 600 мян-
ган тоноо мал болон шубуу,
годоо мяхан болгожо тоолохо-
до, 2 миллион 800 мянган тон-

но мяха, 17 миллион 750 мян-
ган тоноо хү худалдаха даал-
габар тогтоогдонон байна.
Эдэ зорилгонууды дүүргэхэ
шуухала хэмжээнүүд тухай
элидхэлшэ саашан тогтожо
хэлээ.

Республикын капитална
барилгада 1962 ондо хамта
дээрээ 14 миллиард 300 мил-
лион түхэриг номологдохо юм.
Энэжэ нёдондойхидо орхо-
доо 8,1 процентээр ехэ байна.

Эрэхэ жэлдэ РСФСР-эй
промышленностыда ажалай
бүтээсэ нёдондойхидо орхо-
доо 5,6 процентээр, барил-
гада 7,2 процентээр дээш-
лүүлхээр хараалагдана. 80
предприяти, 900 гаран цех бо-
лон үчастогүүд үргэлжлөө
оньхожоруулагдаха, автома-
даар зэбсэглэгдэхэ. 2800 онь-
хожоруулагдахан поточно, ав-
томатическэ лининүүд ашаг-
лалгада үгтэхэ.

Ажалшадай байдал найжа-
руулгада Коммунистическэ
парти, Советскэ правительст-
во ехэ анхарал хандуулдаг
гэжэ К. М. Герасимов саашан
хэлээ. Эрэхэ жэлдэ хүдэл-
мэришэд болон алба хаагша-
дай салын хүлхэнэй фонд 5,8
процентээр нэмэхэ байна. Эр-
эхэ жэлдэ хэрэглэмжын фонд-
нууд 18 миллиард үлүүтэй
түхэриг боложо, энэ жэлэйхидэ
орходоо 8 процентээр ехэ
болохо юм.

Россин Федераци дотор 1962
ондо гэр байра барилга бүри
үргэдхэгдэхэ. Энэжэ гүрэнэй
зүгһөө 2 миллиард 860 мил-
лион түхэриг номологдохо
байна. Городууд болон хүдэл-
мэришэнэй посёлогуудта 33
миллион 800 мянган дүрбэл-
жэн метр талмайтай байрын
гэрнүүд баригдаха. Комму-
нальна ажахые хүжжөөх тал-
лаар ехэ хүдэлмэри хэгдхээр
хараалагдана.

Гэгээрэл болон соёл куль-
тура саашааа хүжжөөгдэхэ
байна.

Советскэ Союзай Коммуни-
стическэ партин XXII съез-
дын шиндхэбэринүүдье ам-
жалтатгайгаар дүүргэхын тула
манайда бүхү юмэ бии гэжэ
К. М. Герасимов үгснөөр түгс-
хэлдэ хэлээ. Арадай ажа-
хые хүжжөөхэ 1962 оной түсэ-
бын амжалтатгайгаар дүүргэ-
хын тулада Россин Федера-
цин ажалшад хүсэ шадалаа
гамнахатгай. Манай оронон
коммунизм байгуулха агуу хэ-
хэрэгтэ шэнэ амжалтанууды
туйлаха гэжэ найдажа байна-
наа тэрэ элирхэйлэн мэдүү-
лээ.

Карачаево-Черкесскэ автономно область. «Адыге-Хабльскэ районий «40 лет Октября» гэжэ хүдөө ажахын артелиин К. А. Шовкановагай эвнэ энэ жэлдэ 20 гектар кукурузын талмай дээрээ гектар бүрийн 137 центнер хуурай оронон хурмажа абаа. Эрэхэ жэлдэ энэжнээ хоёр дахин ехэ талмай дээрээ гектар бүрийнөө 140 центнер кукурузын оронон абаха гэжэ тэрэ найдуулаа. Зураг дээр: К. А. Шовканова кукурузашадай эвнэсөөдүүд А. А. Мияевтай (зүүн гарна), «Черкасский» гэжэ совхозхоо, Н. П. Гасановтай (Кочубеевскэ районий Чапаевай нэрэмжтэ колхозхоо) хөөрлөдхэ байна. ТАСС-эй фотохронико.

Россин хара хүрһэгүй газарай
баялигы гүйсэд ашаглаха

МОСКВА, декабрин 14.
(ТАСС). Хүдөө ажахын асуу-
далуудаар КПСС-эй XXII
сьездын түүхтэ шиндхэбэри-
нүүдье хара хүрһэгүй газарай
эрхэ байдалда хайшан
гээд бүри найнаар бөөлүүлхэб,
энэ эрхэ байдалда газар тар-
яалангай болон мал ажалай
продуктууды хайшан гээд
түргэнөөр, элбэг ехээр абахаб
гэсэн асуудал Дунда, Баруун
Хойто, Волго-Вяткин экономи-
ческэ районуудай хүдөө
ажажын хүдэлмэрилэгшэд гур-
бан үдэрэй туршада зүбшэн
хэлсэб.

Мүдөөдэр зүблөөнэй хүдэл-
мэрилэгшэд Т. И. Воронов,
Ф. Р. Козлов, А. И. Косыгин,
О. В. Куусинен, А. Н. Микоян,
Д. С. Полянский, М. А. Сус-
лов, Н. С. Хрушев, Н. М.
Шверник, П. Н. Демичев,
Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономар-
ев, И. В. Спирidonov, А. Н.
Шелепин гэгшэд хабаадалса-
ба.

Газар таряалангай, мал
ажалай шадабаритан, эрдэм-
тэд, совхозуудай директор-
нууд, колхозуудай түрүүлэг-
шэнэр хара хүрһэгүй газарые
аашатгай найнаар хэрэглэхэ
гол шуухала арга боломжонууд
тухай хөөрөө. Үгэ хэлэгшэд
газар таряалангай ногоо тар-
илгата системэ аша тухайгүй
гэжэ, энэ системэ хүдөө ажа-
хын бүхү үйлдбэринин саа-
шанхи хүжжэлтэе наатуулна
гэжэ тодорхой баримтатгай-
гаар харуулаа.

Түрүү колхозууд болон сов-
хозуудай дүй дүршэл, мүн
зүблөөн дээрэ харуулагданан
эли баримтанууд пропашийн
сөөбодорой тон ашагтай
байные тодоор гэршэлнэ.

Энэ сөөбодорот гектар газар
бүхэниэ эрхим найнаар ашаг-
лаха арга олгоно.

Мордовско АССР-эй Кали-
нинэй нэрэмжтэ колхозой тү-
рүүлэгшэ И. В. Юшкин үй-
лдбэрээ хайшан гээд эрил
найжаруулан тухайгаа зүб-
лөөндэ хабаадагшадта хөөр-
сэ үгөө. Үнгэрэгшэ жэлдэ тус
колхоз гээдгэнэй ажаахытай
байгаа, мүн малайн ашаг ша-
даа бага байгаа. Колхозой
правлени, партийна организа-
ци, колхознигуудай ёһотой
найнаар кукуруза ургуулжа
эхилхэднэ лэ болото байдал-
та ондоо болошоо.

Кукуруза тарилгы үргэдхэ-
жэ, тэрэнэй ургасне ехэ бол-
гожо, бидэ малаа үбэл зунгүй
силосээр тэжээхэ аргатай бо-
лобди гэжэ нүхэр Юшкин
тэмдэглэнэ. Мүнөө жэлдэ ку-
курузын бараг найн ургаса
абабди, тийн үнээн бүхэдөө
27 тоноо силос бэлдхэбди.
Энэжнэй эрэхэ жэлдэшье ма-
лаа үбэл зунгүй силосээр
бэлдүүлхэ арга олгохо бай-
на.

Партийн областной комитет
малаа түхэрэн жэл соо сило-
сээр тэжээхыне бүхү колхоз-
ууд болон совхозуудта ду-
ралдаха. Энэ дүй дүршэл ту-
хайда мүн тухай жуудалан
хэблэгдэн байна. Манай гар-
гаан үүсхэлэй-олоной зүгһөө

РСФСР-эй хара
хүрһэгүй газарай хүдөө
ажажын
хүдэлмэрилэгшэдэй
зүблөөн

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдххи
секретарь, СССР-эй Министр-
нуудай Советэй Түрүүлэгшэ
Н. С. Хрушев зүблөөн дээрэ
удха түгэллэр үгэ хэлсэб. Тэ-
рэнэй үгэ хэлхэднэ зүблөөн-
дэ хабаадагшад тон анхарал-
тайгаар шагнахан, үе ехэ бо-
лоод лэ нэрэмэе алыга та-
шалаар утгалан байна.

Зүблөөндэ хабаадагшад хара
хүрһэгүй газарай эрэг-
тэй, эмэгтэй колхознигуудта,
совхозуудай эрэгтэй, эмэгтэй
хүдэлмэрилэгшэдтэ, мэргэжл-
тэдтэ, хүдөө ажахын бүхү хү-
дэлмэрилэгшэдтэ хандаһан
хандаха баталан абаа.

Советскэ Союзай Коммуни-
стическэ партин XXII съез-
дээр коммунизм байгуулгын
агуу нангин Программын на-
хан баталгданан газарһаа,
инаг түрэл Эхэ оронойнгоо
ниислэл Москваһаа бидэ
таанарта уралай үгснүүдтэй
гээр хандаһан гэжэ тэрэ
хандаһаа соон хэлэгдэнэ.

Съездын үзэл болод, тэндэ
абтанан шиндхэбэринүүд бүхү
сөөг хүнүүдэй зориг бада-
рулма барагдашагүй нангин
зүйл болохой. Партийн шэ-
нэ Программын, Никита Сер-
геевич Хрущевой элидхэлнүү-
дэй мур бүхэниэ гүнзгээр
шудалжа байхада, бидэнэр
энэ түүхтэ документүүд до-
ктор Лениний хуудан мэргэ-
ухаан болохые хаража бай-
нанд, Лениний зүрхэнэй со-
хисые шагнажа байнанд бо-
лонобди.

Орон доторнай оронон та-
рья, мяха, хү, овош, хартаа-
ба, үндэг, жэмс, техническэ
ургамалуудай ехэ элбэг бо-
лохо тулам арад зоннай ула-
баян хууа, хубаарилгын
коммунист ёһо гуримда түргэ-
нөөр орохо арга боломжо бии
болохо юм. Москва, Ленин-
градтай, манай зонны промыш-
ленна бусад түб хотонуудай
хүн зонине хү, мяхаар, эдэ
хосол бусад үнэтэ зүйлнүү-
дээр хүсэд хангахын тула, хүн
зоннойсга үргэлжэ ехэ болдог
эрилтэе хүдөө ажахын про-
дуктуудай үйлдбэрилгын
холодоо түрүүлжэ байхын ту-
ла юу хэбхэбид гэжэ та би-
дэнэр тон найнаар бодожо
үзэхэ ёһотойбди.

1962 ондо хараалагданан
РСФСР-эй хара хүрһэгүй
газартай областнуудай бо-
лон автономно республиканууд-
дай хүдөө ажахын хүдэлмэри-
лэгшэдэй бөөдэ даажа аба-
һан тодорхой уяланууд тэрэ
хандаһаа дотор бии.

Бүхү совхозууд болон кол-
хозуудта хүдөө ажахын үй-
лдбэринин эрхилэлгые найжа-
руулха, бүхү арга боломжо-
нуудтаа найнаар хэрэглэхэ,
ажажинуудтаа бүри ашагтай
болохо гэжэ хүдөө ажахын
хүдэлмэрилэгшэдые зүблөөндэ
хабаадагшад уралаа.

Хүдөө ажахын хүдэлмэри-
лэгшэд Советскэ Союзай Ком-
мунистическэ партин Цент-
ральна Комитеттэ эльгэгдэ-
хэ бэшгые нэрэмэе алыга та-
шалаар нэгэн дуугаар бата-
лан абаа.
Энэжээр зүблөөн дүүрбэб.

БОКС

ЧЕМПИОНЫН НЭРЭДЭ ХҮРГЭХӨӨР

Хүдөөгүй шамбайшуулай үүнэй хүлээн шага тулалдаан боксээр эхилб. Мүрүсөөнд хамтадаа 40 гаран шамбайшуул хабаадласна. Тулалдааны түрүүлшын үдэр Яруунын түлөөлэгш Владимир Николаев, Байкало-Кударын — Геннадий Ануев гэшүд ринг дээр гаража, хоорондоо шага тулалдаагаа эхилнэ. Яруунын түлөөлэгш

гонгын сохигдохотой зэргэ техникэ хайнтайгаар нүхэртөө довтолж, тэрэнэ мэгдэхэнэ. Тингэж гурбадахи раундын дүүрэхэ багта боксер Николаев Ануева очкогоороо шүүнэ байна. Ринг дээр гарахан боксернууд дунда СССР-эй спортын мастер Виктор Бадмаев техникэ хайнтайгаа харуулжа, сугларгашады баясуулаа. Дунда зэргын бөтэйшүүл сооноо Иван Минсеев (Ярууна), Сергей Баясхала-

нов (Сэлэнгэ) гэшүд эрхимлээ. Ринг дээр Афанасий Тарнуев (Ярууна), Бабасан Банзаракцаев (Сэлэнгэ) гэшүд гарана. Эдэ хоёр боксернууд най багал техникэ муутайгаар наадажа, судьяаа хэдэн удаа зэмэ, нануулга абана. Хүүлэй хүүлдэ Банзаракцаевын очкогоороо диилээ.

Дунда зэргын бөтэйшүүлэй дундаа Сэлэнгын аймагтай чемпион Григорий Иванов шалгаржа, түгсэхэй мурьсөөндэ хабаадласаа эрх олобо. Энэ үдэр хамтадаа 32 боксернууд тулалдаа. Эдэнэрэй дундаа шалгаргашады түгсэхэй мурьсөөндэ уржадэр хабаадласаа.

Түрүүлшын үдэрэй дун гаргахдаа 18 очкотой болонон Сэлэнгын команда эрхимлэжэ ябана. Эдэнэрэй удаа Кяхта, Ярууна, Байкало-Кударын боксернууд гаранхай.

Н. Иванов.

Ажалай илалтаар харюусана

XXII сьездын хүндэлдэ эхилхэн ажалай вахта үргэлжлүүлэн, Дээржинскийн нэрэмжэт Сүхын арбанан заводой хүдэлмэришд үйлдэбэрин шэнэ амжалта тулалда. Тэлээр валовой продукци гаргаха жэлэйнгэ түсбэ бэлзороо урид, декабрийн 7-до дүүргэбэ. Үйлдэбэрин түрүүлшүүл продукци ехээр гаргаха шэнэ арга бэдэрнэ.

Кяхта.

Р. Балданов.

Гидрометбюрогой мэдээсэлнэй ёшоор мүнөөдөр республика доторнай үлэтэй, бүрхэж байжа, бага зэргэ санан орохо. Баруун зүгөө Улаханнар халхилжа: Улан-Удэ городто үлөөгүүр 23—25, үдэртөө 17—19 градус хүйтэн байхаар хүлээгдэнэ.

Эрхим шанартайгаар...

«Электромашин» заводой хүдэлмэришд ажалтайгаар эршэ тулалдангүй эршэ тулалдангүй ажаллааар. Тэлээр ажалай ударна вахтаа үргэлжлүүлэн, долоон жэлэй гурбадахи жэлэй түсбэе болзороо урид дүүргэжэ гэжэ шийдэнхэй. Хэлээн үгэдөө хүрэхөөр шармийн

оролдож байхан моторно цехинхид мүнөө 1962 оной түсбөөр ажаллана. Тэлээр «К-61» маркын автокранууды хэжэ, шэнэ продукция бүтээн гаргаха даабараа амжалттайгаар дүүргэжэ байна. Эндэ бүтээгдэлэн автокранууд ороноймной олон барилгатуудта эльгээгдэ.

А. Сашин.

Ушаков Шадрин хоёр түрүүлжэ ябана

Мүрүсөөнэй 12-доху уулзалгын үнгэргэгдэхэдэ хүдөөгэй шатаршад дунда эрхимлээн Николай Галданов ПВЗ-гэй чемпион Тоголовые шүүжэ, үшөө нэгэ очоо төртөө бэшүүлб. Бердников — Капков, Мунков — Андреевы, Сампилов — Манжигеевы, Самарин — Межовые, Капков — Андреевы, Мунков — Андреевы, Сампилов — Манжигеевы, Самарин — Межовые шүүжэ. Республикын чемпион Шадрин Межовые бэлхэнээр шүүжэрхөө. Мун Назимов — Власовые, Мельников — Черноскутовы шүүнэ, шатаршад Амбаев, Бурлов гэшүд тэнсээн байна.

13-даху уулзалгын үнгэргэгдэхэдэ сагаанаар наадаһан

зургаан шатаршад нүгөөдүүлээ шүүжэ. Эдэнэрэй хэд бэ гэхэдэ, Сампилов — Хабухаевые, Ушаков — Амбаевые, Самарин — Межовые, Капков — Андреевы, Бурлов — Назимовые, Власов — Черноскутовы шүүнэ болоно. Тинхэдэ Мельников — Галданов, Мунков — Манжигеев, Тоголов — Бердников гэшүд тэнсэ.

Арбан гурбадахи уулзалгын удаа шатаршад Ушаков, Шадрин гэшүд тус тустаа 10,5, Самарин — 10, Мельников, Власов, Сампилов — 8, Амбаев, Мунков — 7,5, Черноскутов, Галданов гэшүд 7—7 очкотой.

А. Игумнов.

Хүршэнэртээ уулзахамнай

Улан-Удэ городто байгша оной декабрийн 3-аа шайбатар хоккей наадалгаар мурьсөөн үнгэргэгдэхэ эхилэ. Мүрүсөөндэ хабаадлагшад сооноо «Динамо», «Локомотив», хүүгдэй спортын гургуулын команднууд тус тустаа 6—6 очкотой, түрүү туулууды буулагдажа ябана. ПВЗ-гэй «Локомотив» бүлгэмэйхид гурбадахи спортын гургуулын команднууд бэлдхэл хайнтай байжа, уулзалга бүхэнөө шадмаар бэрхээр үнгэргэнэ. Үнгэргэжэ жэлдэ баригхайнаар наадажа гарахан «Молот» командынхид энэ жэлдэ бирануугүй. Эрхимлэжэ ябахан «Динамо», «Локомотив» команднуудай ээлжээтэ уулзалга зохил хайнаар, гөбөршө үнгэрөө. Эдэнэрэй уулзалга 5:3 гэнэн тоотойгоор дүүржэ, «Динамо» бүлгэмэйхид команднаа түрүүлшүүлэй зэргэдэ гаргажа шадаһан бай-

на. Мүнөө дээрэ «Динамо», хүүгдэй спортын гургуулын команднууд тус тустаа 6—6 очкотой, түрүү туулууды буулагдажа ябана. ПВЗ-гэй «Локомотив» бүлгэмэйхид гурбадахи спортын гургуулын команднууд бэлдхэл хайнтай байжа, уулзалга бүхэнөө шадмаар бэрхээр үнгэргэнэ. Үнгэргэжэ жэлдэ баригхайнаар наадажа гарахан «Молот» командынхид энэ жэлдэ бирануугүй. Эрхимлэжэ ябахан «Динамо», «Локомотив» команднуудай ээлжээтэ уулзалга зохил хайнаар, гөбөршө үнгэрөө. Эдэнэрэй уулзалга 5:3 гэнэн тоотойгоор дүүржэ, «Динамо» бүлгэмэйхид команднаа түрүүлшүүлэй зэргэдэ гаргажа шадаһан бай-

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ПВЗ-гэй «Локомотив», «Молот» команднуудай наадан харуулагдана.

Ю. Григоришин.

Мүнөөдөрэй телевизиян программа

18.00 — «Приключения Шустрика и Мамлики» гэжэ үхирбүүдтэ зориулагдалан телевизионно кинофильм. 18.50 — «Турел республика доторнай» гэнэн дамжуулга. 19.10 — «Лес в степи» гэнэн научна кинофильм. 19.30 — «Вердиин хүгжэм» гэжэ Константин Паустовскийн рассказай мотиваар телевизионно кинофильм. 20.20 — «К. С. Т. продолжает поиски» гэжэ киноочерк. 20.50. — «Рангом ниже» гэжэ кинокомеди.

ШЭДИТЭ ТОГООН

Дутын нэгэ тосхондо убайгүй мэхшэ наймаашан би болобо гэжэ Дэмбэ үбэгжөөл нэгээтэ дуулаба. Тэрэ наймаашан хүн зонихи мэхэлжэ, амар байлгачаа болибо. Мяханайндаа дэлгүүр дээр хэбтэхэдэ наймаашан нэгэ сэн хэлэдэг, хүнэй мяха абахатай сасуу гурба дахин үнэтэй сэн эридэг нэн. Мяхынь нөөгөн бусаах гэжэ ханалташбегүй бэлэй. Хүнишэ элдбээр хаража, «хойшодоо шамда мяха худалдаагүйб» гэжэ үшөө занал табидаг заналтай хүн нэн.

Яаха хэлээхэеий ойлгожо ядһан тэрэ тосхойнхид нэгээтэ сугларжа, Дэмбэ үбэгжөөл нөөг зүбшөөл хураха гэжэ шийдбэд. Дэмбэ үбэгжөөл тэднэй хөөрхөхө ахаралтайгаар шагнабашы, юунышэ гэбэгүй. Харин өөрөө «тэрэ бузар шолмы харадаа» нээ гэжэ ханаба. Дэмбэ үбэгжөөл мүнөө хэхэ гэнэн юмгэ хэлээдэеишэ үлөөр болодоггүй байһан тула стол дээрэ байһан шабар тогоогоо мэхээгээ хээд, хүршэ тосхондо ошохоор эрхэнэ гараба.

Удгангүй Дэмбэ үбэгжөөл ябаһандаа эсэжэ, амарха баатай болобо. Харгын хажуу тээ гаража гал носоогоод, шабар тогоогоо мэхээгээ гаргажа, сай табича.

Галай хажуудаа хуутараа, гэнтэ нэгэ хүнэй харгыгаар гүйжэ абахы хархарайхыба. — Нэй, хүндэтэ нүхэр, ямар хэрэгээр шитэрэ яараба ээсиз биш! Наашаа хуужа, намтай сай уугшын, — гэжэ Дэмбэ үбэгжөөл тэрэ хүншэ уриба.

— Сай уужа хуужа сүлөөмни угул, үбэгжөөл. Намайе наймаашан сохихом гэжэ эрхюул-

Түбэд арадай үлгэр

жэ ябана. Мяхыемни хулуугааш гэжэ эмэлээ. Мяха хулуухаа байтаг, мяханай дэлгүүрэй хажууданшэ ошоогүй хүл, — гэжэ тэрэ хүншэ харюусаба. Үнөөхи муухай мэхшэн бһал нэгэ ааша гаргабалтай гэжэ Дэмбэ үбэгжөөл ойлгоод: «Тэрэ бургатаһан саана хоргодоод хуужа бай. Би тэрэ наймаашантай хөөрлөөд үзһүүб» — гэбэ. Дэмбэ үбэгжөөл носожо байһан галаа түргэжэн унтаргажа, шотойгоор булалжархыба. Зохи-доор дабиалжа хууһанай удаа аядаа сай хэбэ. Тогооншын зүзээн нэн тула сайн галшегүйдөөр бурьян бусаана.

Уданышбегүй үбэгжэй саанаа наймаашан гүйжэ гараба. Дэмбэ үбэгжөөлэй хажууда гүйжэ эрээд: «Энэ руушын нэгэ хүн гараагүй гу?» — гэжэ унахаа ханаһан малгайгаа залхаа зуураа асууба.

— Угы, хараагүйби! Сай ууша гуш? — гэбэ Дэмбэ үбэгжөөл тогоон тээшэ хургаараа зааба. Наймаашан тогоон тээшэ харан гэхэдэ гайхандаа нодөө бэлтгэжэ, амаа ангайжархыба. Галгэй газарта байһан тогоотой сай уурал бааһа бусажа байба. Тогоондонь ехээр хорхойтоһон наймаашанай хасарнуудын улайгаад, гарнуудын халганаба.

— Хуушын наашаа, харгыда ябаһан хүн хадаа эсэ ёһотойш. Сай уугшын, — гэжэ Дэмбэ үбэгжөөл дахин наймаашаншэ уриба.

— Сүлөөмнигүй, үбэгжөөл, хулгайшаншэ эрхюулжэ ябаһаб. Мяхыемни, шолмошын, хулуугаа, — гэжэ наймаашан дун гараха зуураа, тогоон тээшэ гэзгэдэ ханаагүй.

— Өөрөөл мэдэнэ бээш. Баартай, би баһал ябаха тээшэ эрхюулшын, — гэбэ Дэмбэ үбэгжөөл тогоон соо үлэһэн сайдаа абаха.

— Нээ заа байгыш, үбэгжөөл. Шы хаанаһаа шимэ тогоо олоһон хүн гэзгэшби? — гэжэ наймаашан Дэмбэ үбэгжөөл нөө асууба.

— Энэшин эди шэдтэй, эрдэнэ шулуугаар хэгдэһэн тогоон гэзгэшби. — гэбэ. Наймаашан шизэрһэн гараа халгануулан, шүлөө залгача зуураа, «Убэгжөөл, намда тогоогоо худалдыш даа» — гэбэ.

— Аргамгүй, хүндэтэ нүхэр! Ябаха залхи үшөө гу, сай нирдэдүй оло уудаха, — гэбэ Дэмбэ үбэгжөөл ябаха тээшэ заадаба. Тогоогоо худалдыш, халаахагүйл байхаш гэжэ байгаад наймаашан халабагүй. Тинхэдэ Дэмбэ үбэгжөөл тэнгэри өдөө шэртэжэ хараад: «Юрэдөө, шы, һайн, лэ хүн байнаш. Гэртэшин үшөө нэгэ шимэ тогоон биш, тээд гэдгээд бусахын дан холо гэзгэш гу даа» — гэбэ.

— Үбэгжөөл, минш эр энэхэн гүбэгзэй саана. Мандаа, түргэн ошо. Би мүнэ, нэгэ һайн мори үзэхэб. Һайн морьор хүрэхэ газартай түргэн хүрэхэ ошохолиш» — гэжэ баарлаһан наймаашан Дэмбэ үбэгжөөлшэ аргадаа эхилбэ. Дэмбэ үбэгжөөл нэгэ заа болодогто болоһоной нүүдэ зүб-

шөөбэ. Наймаашанһаа хоёр тулам мүнэ, нэгэ һайн морьшын абаад байхдаа, Дэмбэ үбэгжөөл шигэжэ хэлбэ.

— Наймаашан! Энэ тогоон соогоо уһа бусалгахын тула тогоогоо нарһан модоор гурба дахин тоңхохо ёһотойш. Хэрбэ бусалжа үөөгүй һаань, томошог шулуугаар шангаһаар тоңшоод абаарайш.

Ингэжэ үгээд дүүргээд, Дэмбэ үбэгжөөл мориндо модоор, тооно бурьяса харайлгаад ябаһаба.

Харгын тоһоной хүсэд замхангүй байтар наймаашан эди шэдтэй тогоогоо һайрхаша гэжэ тосхоноорхиноо суглуулба. Таанад минш хэр зэргэ баяныш мэдэнэт. Мүнөө эди шэдтэй тогоотой болобо гэжэ байгаад тэрэн соогоо уһа хэжэ, хүн зоной харахаар дэлгүүр дээр табича. Нээ минута үзэрбэ, хоёр минута, арба, хори... Харин тогоон соохи уһан нөөхил зандаа мэлээрнэ, наранда алдана. Наймаашан тогоогоо нарһан модо абажа, тогоогоо гурба дахин тоңшоод абаба. Тогоон соохи уһан нөөхил зандаа байна. Тинхэдэ наймаашан томошог шулуугаар шангаһаар тоңшоод абаба. Шабар тогоон «хас» гэбэ хахаршаба: «Бузар муухай мэхшын» — гэжэ наймаашан хууһирээд, Дэмбэ үбэгжөөлэй хойчоһоо гүйшбэ.

Тээд Дэмбэ үбэгжөөл хаанаһа хүсэгдэхэ нэм даа! Уһи хада гурба гаража, морьдо худалдажа мүнэ болгоод, тэрэнэ бургатаһан саана наймаашанһаа хоргодож хууһан угытэй ядуу хүндэ бултынь үзэжэрхэб нэн.

«Известия» газетын амаралтын үдэрэй «Неделя» хабсгалтаһаа абтаба).

Хилын саананаа

ООН-до КНР-эй хуулиа эрхэнүүдые нэргээхын түлөө

НЬО-ИОРК, декабрийн 14. (ТАСС). ООН-до Хятадай Арадай Республикын хуулиа эрхэнүүдые нэргээхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэлтэ дүүрүтэй байна. Генеральна Ассамблейн XVI сессидэ 51 делегациян түлөөлэгшэд хабаадаа. Тэрэ тоодо Английн, США-гэй, СССР-эй делегациянудай түлөөлэгшэд үгэ хэлбэ.

ООН-до Хятадай Арадай Республикын хуулиа эрхэнүүдые нэргээхэ асуудал американска делегация буруутулжа шатаагүй. Гэбэшэ энэ асуудалы бүтэхэ тээшын шийдэхэ хэрэгтэ наад тойбо ушаруулжа нэлэлгээ орхёодуй. Бусад дүрбэн делегациятай хамта США-гэй түлөөлэгшэд.

НЬО-ИОРК, декабрийн 14. (ТАСС). Буу зэбсэг хуряаха асуудалаар советско-американска резолюциин хамтын проектын Мексикын делегация дуралхалаар ООН-эй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитет декабрийн 13-най үдэшин заседанида нэгэн дуугаар хайшааба.

Энэ асуудалы зүбшэн хэлсэхын түлөө Политическэ комитет Кореин асуудал хэлсэлтэ хойшолуулаа. СССР США хоёр үгээс ойлгосожо, хамтын резолюциин проект абтаба гэз комитетэй заседанида үгэ хэлэһэн делегатууд булта хайшааба. Бүгдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряахын түлөө хэлсэхүүдые дахин хэжэ эхилхэ харгы зам энэ хамтын резолюции нээжэ үгэхэ гэжэ США-гэй делегат Стивенсон ханамжалаа.

Буу зэбсэг хуряалгада, гадна үлөөгдэхэ буу зэбсэгтэ хиналта тогтоохо гэнэн өөрынгөө түсбэе США-гэй делегат зүбүүлхэ гэжэ оролдобо. Бүгдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха шухалын шухала зорилгонууды бэлдүүлхэ советско-американска резолюции хадаа хоёрдох ахлам болоно гэз СССР-эй түлөөлэгш В. А. Зорин хэлээ.

Мүнөө хэлсэхүүдые хэхэ үндэнэ хуури бии болобо. Тиммэхэ эдэ хэлсэхүүдэй амжалттай байхы хүсэбди. Хэрбээ хэлсэхэндэ хабаадаһадай бүгдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха хүсэлтэй байгаа һаань, энэ асуудал шийдхэгдэхэ болоно, шийдхэгдэхэ ёһотой. Бүгдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха агууехэ түсбэй бэлдүүлгэдхын түлөө Советскэ Союзай правительство бүхы зохио хэмжээ абаха. Советскэ правительствын толгойлошо Н. С. Хрушев ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессидэ нимэ гайхамшагта түсбэ табилан юм гэжэ советскэ делегат үргэлжлүүлб.

Ядерна, туршалганууд тухай асуудалаар Советскэ правительствын мэдүүлгэс удаалуулан В. А. Зорин уншаа. НЬО-ИОРК, декабрийн 15. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитет үсгэлдэр Алжирай асуудал хэлсэжэ эхилбэ. Африканы оронуудай дуралхалаар энэ асуудал зүбшэхэ зүйлүүдтэ оруулагдаа.

Алжирай асуудал Генеральна Ассамблейдэ 1955 онһоо зүбшэн хэлсэгдэжэ байһагүй. Тингэжэ энэ асуудалаар хэднэ резолюции абтаһан юм. Улас хоорондын эб найрамдалда, аюулгүй байха хэрэгтэ Алжирай арадта эсэргүүтэ колониализм дай хэжэ байһан Франциин правительств эдэ резолюцинууды тоотгүй гуй хаба даа. Алжирай байдал урдынхяараал ханаа ехэ зобоожо байна гэжэ африканы 29 ороной делегатууд ООН-эй генеральна ассамблейн эльгэһэн делегатууд тэмдэглэнэ. Тингэжэ Алжирай арадта бээ даһай байдалтай болохын түлөө ООН-эй Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сессидэ на нэмэри оруула байха гэжэ тэдэнэр уриалаа.

Пакистанай, Афганистанай делегатууд үгэ хэлэһэн бай-

шад ООН-до КНР-эй хуулиа эрхэнүүдые нэргээхыне буруутулжа зорилготой резолюции оруулһан байна.

«Хоёр Хятад» бии гэнэн ханамжа яажашы һаань зүбүүлхэ гэжэ Японой, Нигерийн, Сьерра-Леоной түлөөлэгшэд оролдоо.

Гэбэшэ ООН-до КНР-эй хуулиа эрхэнүүдые нэргээхэ тухай үгэ хэлэһэн делегатуудай олонхи сэхэ шууд хэлбэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн үсгэлдэрэй пленарна заседанида Тунисай делегат үгэ абаа. США-гэй, бусад дүрбэн гүрэнэй оруулһан резолюции дэмжэнгүйбди гэжэ тэрэ мэдүүлһэн байна.

Малайн, Венесуэлын, Шэнэ Зеландийн түлөөлэгшэд энэ

резолюциие хайшаажа тү хэлбэ.

КНР-эй правительствын түлөөлэгшэдэй ООН-до хуулиа эрхэнүүдые нэргээхэ Генеральна Ассамблейн «оролдолго гаргаха ёһотой» гэз Кипрын делегат ханамжалба. Гэхэтэй хамта энэ асуудалы «шижэжэ үзэхэ» ямар бэ даа комисси бии болгохо дураады тэрэ оруулаа. Тингэжэ тү комисси өөрынгөө дуралхинууды ООН-эй Генеральна Ассамблейн XVII сессидэ үзэмжэдэ табиха болоно гэз тэрэ хэлбэ.

Малийн, Болгарийн, Монголой Арадай Республикын делегатууд советскэ резолюциие бүримүһэн дэмжээ.

ПОЛИТИЧЕСКЭ КОМИТЕДТЭ

Тиммэхэ эдэ хэлсэхүүдэй амжалттай байхы хүсэбди. Хэрбээ хэлсэхэндэ хабаадаһадай бүгдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха хүсэлтэй байгаа һаань, энэ асуудал шийдхэгдэхэ болоно, шийдхэгдэхэ ёһотой. Бүгдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха агууехэ түсбэй бэлдүүлгэдхын түлөө Советскэ Союзай правительство бүхы зохио хэмжээ абаха. Советскэ правительствын толгойлошо Н. С. Хрушев ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессидэ нимэ гайхамшагта түсбэ табилан юм гэжэ советскэ делегат үргэлжлүүлб.

Ядерна, туршалганууд тухай асуудалаар Советскэ правительствын мэдүүлгэс удаалуулан В. А. Зорин уншаа.

НЬО-ИОРК, декабрийн 15. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитет үсгэлдэр Алжирай асуудал хэлсэжэ эхилбэ. Африканы оронуудай дуралхалаар энэ асуудал зүбшэхэ зүйлүүдтэ оруулагдаа.

Алжирай асуудал Генеральна Ассамблейдэ 1955 онһоо зүбшэн хэлсэгдэжэ байһагүй. Тингэжэ энэ асуудалаар хэднэ резолюции абтаһан юм. Улас хоорондын эб найрамдалда, аюулгүй байха хэрэгтэ Ал-

жиртай тохёолдоһон байдал аюул тохёолдуулаа гэнэн утхалы резолюции Генеральна Ассамблейн XV сессидэ олонхи дуугаар баталалдаа ханамжалаа. Алжирай нэгэн хамта, газар унханын бүрин бүтэн байхы үндэнэ хуури дээр бээ даһай байдалтай болохо Алжирай арадай эрхэнүүдые амжалттай, үнэн зүбөөр бэлдүүлхэ арга олгохо гэжэ тинхэдэ мэдэргэгдэһэн байгаа.

Эдэ зорилгонууды бэлдүүлхын түлөө Нэгээмэл Нацийнудай Организаци туһа нэмэри оруулаха уялгатай гэз түр резолюции дотор заагдһан юм.

Алжирай арадта эсэргүүтэ колониализм дай хэжэ байһан Франциин правительств эдэ резолюцинууды тоотгүй гуй хаба даа. Алжирай байдал урдынхяараал ханаа ехэ зобоожо байна гэжэ африканы 29 ороной делегатууд ООН-эй генеральна ассамблейн эльгэһэн делегатууд тэмдэглэнэ. Тингэжэ Алжирай арадта бээ даһай байдалтай болохын түлөө ООН-эй Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сессидэ на нэмэри оруула байха гэжэ тэдэнэр уриалаа.

Пакистанай, Афганистанай делегатууд үгэ хэлэһэн бай-

Юрий Гагарин Кабулда айлшална

КАБУЛ, декабрийн 14. (ТАСС). Дэлхэй дээрхи түрүүлшын космонавт Ю. А. Гагаринай хүндэлдэ афганосветскэ хани барисаанай бүлгэм үсгэлдэр уулзалга хээ. Ю. А. Гагарин түс бүлгэмэй правленийн түрүүлгшэ Ульфат хоёр тэндэ үгэ хэлбэ.

Афганистанай премьер-министр Сардар Мухаммед Даудтай Ю. А. Гагарин үсгэлдэр ошожо уулзаба. «Замбуулин дайда шэнжэлхэ сагай эхин» гэжэ ном Сардар Мухаммед Даудта бэлгэлэ.

Афганистанай король Мухаммед Захир-шах дэлхэй дээрхи түрүүлшын космонавттай уулзаба. Өөрынгөө арадай, өөрынгөө нэрлээ Мухаммед Захир-шах Ю. А. Гагарини Афганай газар дээрэ амаршалаа.

Советскэ Союзай туйлаһан амжалтанууды Мухаммед Захир-шах тэмдэглэбэ. Афганистанда гансашы Советскэ Союзай бэшэ, мүн дэлхэйн баатары харахада һайн хайхан байна. Афганистан Советскэ Союз хоёрой хоорондох хани барисаан сорын түүүхэ түм. Тэрэнэй түүүхэд В. И. Ленин эхи табяа нэн гэжэ Мухаммед Захир-шах хэлбэ.

Г. С. Титов Эхэ ороноо бусаба

УЛАН-БАТОР, декабрийн 14. (ТАСС). Советскэ лётчик космонавт Г. С. Титов МНР-т гурбан үдэр айлшалаад, Эхэ ороноо мордобо.

Советскэ Союзһаа өрлэһэн хүндэт айлшадые үдэшхын түлөө Улан-Баторай аэропорт дээрэ мянгаад хүн сугларлаа. МНР-эй Арадай эхэ хуралай президиумай түрүүлгшэ Ж. Самбу, МНРП-гэй ЦК-гэй хоёрдох секретарь Л. Цэнд, республикын парти, правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд, мун дипломатическа корпус тэндэ байлсаа.

Г. С. Титов МНР-эй Министруудай Советэй Түрүүлгшын нэгдэхэ орлогшо Д. Молжомамц хоёр үгэ хэлбэ.

Импералистнуудта эсэргүүтэ тэмсэл хэжэ, Росси тинхэдэ бэрхшээлтэй байдалтай байһан юм. Тинбэшэ һаа, өөрынгөө бээ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ байһан афган арадта хани ёшоор Росси гараа үгөө нэн гэжэ Мухаммед Захир-шах үргэлжлүүлб.